

HASŁO ŁÓDZKIE

DZIENNIK BEZPARTYJNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15
Telefony: Redakcji 81-06, Administracji 63-66

Cena 20 groszy

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godziny 6—7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12—1 w poł. i od 6—7 wiecz.

ZERWANIE ROKOWAŃ ANGIELSKO-SOWIECKICH

„Przyjacielskie rozmowy” nie będą narazie kontynuowane

LONDYN, 1.8. „Feréine Office” ogłosiło dziś oficjalny komunikat w sprawie rozmów min. Hendersona z ambasadorem sowieckim w Paryżu Dowgalewskim. Komunikat zaznacza, że rozmowy nie będą narazie kontynuowane i że Dowgalewski powrócił dziś rano do Paryża. Min. Henderson wysyłając do rządu Z. S. S. R. zaproszenie wystąpienia swego przedstawiciela do Londynu celem omówienia sprawy wznowienia stosunków dyplomatycznych zaznaczył wyraźnie, że szereg spraw interesujących Wielką Brytanię jak sprawa długów ma być objętych dyskusją.

Jakkolwiek odpowiedź rządu Z. S. S. R. była utrzymana w dość dwuznacznym tonie, to jednak rząd brytyjski przypuszczał, że Dowgalewski otrzymał należyte pełnomocnictwo celem nawiązania rokowań we wszystkich sprawach interesujących oba kraje.

Min. Henderson w czasie swej pierwszej rozmowy z Dowgalewskim wyraźnie to podkreślił i wyraził nadzieję, że obecne rokowania pozwolą mu na przedstawienie Izbie Gmin w październiku konkretnych wyników. Dowgalewski po skomunikowaniu się ze swoim rządem oświadczył, że Sowiety uważają za najlepszą metodę postępowania natychmiastowe wznowienie stosunków dyplomatycznych oraz zamianowanie ambasadora.

Rząd sowiecki nie może przyjąć warunków angielskich i musi je przedstawić najbliższej sesji Prezydium Centralnego Komitetu wykonawczego. Powyższe rząd angielski przyjął do wiadomości. (ATE)

MOSKWA, 1.8. „TASS” donosi: Prowadzone w Londynie rokowania angielsko-sowieckie zostały przerwane z powodu odmowy min. Spraw Zagranicznych Hendersona podjęcia stosunków dyplomatycznych nie zwłocznie, przed uregulowaniem spornych kwestyj. (PAT)

Skromniś

Londyn 1. sierpnia. Dowgalewski powrócił w dniu dzisiejszym z Paryża, odmawia jednak udzielenia informacji, czy otrzymał odpowiedź z Moskwy. (PAT)

Wrażenie w Moskwie

MOSKWA, 1.8. Sprawa zerwania rokowań sowiecko-angielskich wywoła w tutejszych kręgach politycznych zrozumiałe zainteresowa-

nie. Ze strony komisariatu ludowego dla spraw zagranicznych dano przedstawicielom prasy zagranicznej krótkie oświadczenie, ilustrujące ogólnie przebieg wszystkich rozmów między Hendersonem i Dowgalewskim oraz zakomunikowano treść ostatniej noty sowieckiej nie dodając do niej dalszych szczegółowych komentarzy. (PAT)

Komunikat rosyjski

Moskwa 1. sierpnia. „Tass” upoważniona została do podania do wiadomości następujących szczegółów o rokowaniach ambasadora Dowgalewskiego z angielskim ministrem spraw zagranicznych Hendersonem. Stosownie do noty sowieckiej z 23 lipca Dowgalewski oświadczył ministrowi angielskiemu, że rząd Sowietów polecił mu nawiązanie rokowań z rządem angielskim wyłącznie co do procedury dyskusji w kwestiach spornych, uważając, że w międzyczasie niezwłocznie mianowani będą ambasadorowie obu państw, aby dyskusja nad kwestjami spornymi mogła mieć miejsce w Londynie i została rozpo-

częta niezwłocznie po mianowaniu ambasadorów. Henderson odpowiedział kategorycznie, że natychmiastowe wznowienie stosunków dyplomatycznych jest nie możliwe i zaproponował przystąpienie najpóźniej 14 sierpnia do rokowań terytorycznych nad kwestjami spornymi oraz wysłanie w tym celu do Londynu delegata sowieckiego. 31 lipca ambasador Dowgalewski wręczył ministrowi Hendersonowi odpowiedź komisariatu ludowego spraw zagranicznych, donoszącą, że rząd ZSSR. uczynił wszystko, co leżało w jego mocy, aby ułatwić zbliżenie. Jednakże oświadczenie Hendersona świadczy o tym, że rząd angielski nie chce lub nie może zdecydować się na wznowienie stosunków. Ta nowa okoliczność nieprzewidziana w nocie rządu angielskiego wymaga specjalnego zbadania sprawy. Komisariat spraw zagranicznych zmuszony był przeto zwrócić się pod dalszą instrukcją do prezydium centralnego komitetu wykonawczego ZSSR., który na najbliższym plenarnym posiedzeniu rozpatrzy nowe propozycje rządu angielskiego.

Ambasador Dowgalewski po wręczeniu odpowiedzi Sowietów wyjechał do Paryża. (PAT)

Przed konferencją w Hadze

Wiedeń 1. sierpnia. Według doniesień z Hagi konferencja rozpocznie się 6 sierpnia. Państwa zapraszające zwrócą się do Stanów Zjednoczonych z prośbą o wydelegowanie obserwatora. Przewodnictwem w Hadze obejmie albo premier belgijski Jaspard lub Briand. Delegacja belgijska składać się będzie z Jasparda, ministra spraw zagranicznych Hymansa i rzeczoznawcy Franqui. (PAT)

Żadne ustępstwa...

Berlin 1. sierpnia. Minister Spraw Zagranicznych dr. Stresemann przyjęty był dziś przed południem przez Prezydenta Hindenburga, któremu przedłożył sprawozdanie o przygotowaniach Niemiec do konferencji haskiej. Między Prezydentem Hindenburgiem a rządem Rzeszy istnieje zupełna zgodność co do tego, iż Niemcy w sprawie kontroli w Nadrenji nie pójdą na żadne ustępstwa. Gotowi oni są podjąć rokowania w sprawie utworzenia komisji, której kompetencje ukończyłyby się z chwilą ukończenia okupacji tj. w r. 1935. (PAT)

Skład delegacji francuskiej

Paryż 1. sierpnia. Urzędowo donoszą, że delegacja francuska odjeżdża w poniedziałek do Hagi. Skład delegacji będzie m. in. następujący: Briand, Cheron, Loucher, Berthelot, Fromageot, Parmentier. Wysoki komisarz Thirard i naczelny dowódca armji nadreńskiej generał Guillaumat udadzą się w późniejszym terminie.

Które państwa wezmą udział w konferencji haskiej

Praga 1. sierpnia. Prasa tutejsza donosi z Paryża, że po rokowaniach między Pragą a Paryżem i Londynem postanowiono zaprosić Czechosłowację na konferencję w Hadze. „Prager Presse” pisze, iż postanowiono zaprosić Polskę, Czechosłowację, Jugosławję, Rumunię, Grecję i Portugalję. (PAT)

W obronie zdrajcy

Protest rządu niemieckiego z powodu procesu Ulitza

Rzym 1. sierpnia. „Kurtjere d'Italia” podaje krótką wiadomość z Berlina, iż rząd niemiecki przez swego przedstawiciela w Warszawie wystąpił z protestem przeciw oskar-

żeniom, sformułowanym w procesie Ulitza, a dotyczącym popierania „Volksbundu” na Górnym Śląsku. Inne pisma nie podają tej wiadomości. (PAT)

Powrót ministra Zaleskiego do Warszawy

Korespondent „Hasła” donosi: Wczoraj powrócił do Warszawy p. minister spraw zagranicznych August Zaleski, witany na dworcu przez wyższych urzędników ministerstwa z dyrektorem departamentu Łukasiewiczem na czele. Na powitanie p. ministra przybył nadto poseł polski w Moskwie p. Patek oraz pułk. Beck.

Urlop ministra Boernerera

Korespondent „Hasła” donosi: Minister Poczty i Telegrafów inż. Ignacy Boernerer rozpoczął dziś urlop wypoczynkowy i wyjechał do Karlsbadu. Zastępować go będzie podsekretarz stanu inż. Dobrowolski.

Echa napadu na artystów polskich w Opolu

Berlin 1. sierpnia. Prasa donosi, że prokurator sporządził akt oskarżenia przeciwko 21 uczestnikom napadu na artystów polskich w Opolu. Akt obejmuje 24 stron pisma maszynowego i został już doręczony oskarżonemu. Rozprawa odbędzie się w końcu sierpnia. Ma być powołanych 95 świadków i dwóch rzeczoznawców. (PAT)

Gwałtowna burza nad Krakowem

Kraków 1. sierpnia. Dziś wieczorem przeciągnęła nad Krakowem gwałtowna a trwająca 3 godziny burza. (PAT)

Nieudały transport złota w aeroplanie

LONDYN, 1.8. Samolot wiozący transport złota z Londynu do Paryża w sumie 100 tys. funt. szterl. zmuszony został wskutek defektu motoru do lądowania w pobliżu miejscowości Smarden w hrabstwie Kent. Lądowania lotnik zmuszony był dokonać w pobliżu wybrzeża rzeki i podczas tego lądowania część skrzyń ze złotem wpadła do wody. Aparat został częściowo uszkodzony. Skrzyńki ze złotem jednakże udało się wyłowić. Dalszy transport ostatecznie się już innym samolotem.

Komunikat meteorologiczny

Stan pogody: W dniu wczorajszym rankiem w całej niemal Polsce było pochmurno i tylko na Śląsku Cieszyńskim oraz częściowo w Wileńskiem było nieco pogodniej. Temperatura o godzinie 7—ej rano wynosiła od 12 do 15 st. w Wileńskiem i na Podlasiu, w pozostałych okolicach od 15 do 18 st.. Niewielkie opady z doby ubiegłej ogarnęły większą część kraju, prócz Śląska, części Pomorza i Mazowsza oraz wschodnich krańców Polski. W okolicach Chojnic oraz w Częstochowskim i Kieleckim przeszły słabe burze, które dały około 5 mm. opadu; powyżej 5 mm. notowano na Podlasiu w okolicach Wilna i Tomaszowa Lubelskiego.

Przewidywany przebieg pogody w dniu dzisiejszym t. j. w dniu 2 sierpnia Zachmurzenie przeważnie duże z deszczem, zwłaszcza na zachodzie kraju. Dość ciepło. Słabe lub umiarkowane wiatry południowo — zachodnie.

Bomba śmiechu czyli Z wielkiej chmury — żaden deszcz Kompromitacja „czerwonego dnia” i jego propagatorów

Warszawa 1 sierpnia.

Na terenie województwa warszawskiego dzień 1 sierpnia przeszedł zupełnie spokojnie. Jedyny występ komunistów we Włocławku został szybko zlikwidowany przez policję. (PAT)

NOWOGRÓDEK, 1.8. Komunistyczny obchód na terenie całego województwa nowogrodzkiego poniósł kompletne fiasco. Próby zorganizowania zebrania i wstrzymania robotników od pracy wobec negatywnego ustosunkowania mas do organizatorów speliły na niczem. W Baranowiczach aresztowano wielu wybitnych działaczy oraz komitet obchodu. (PAT)

Katowice 1 sierpnia.

Dzień dzisiejszy minął na terenie województwa śląskiego zupełnie spokojnie. Żadnych demonstracji komunistycznych nie było. (PAT)

LONDYN, 1.8. W dniu dzisiejszym na terenie całego państwa nie zanotowano ani jednego wypadku zakłócenia porządku. (PAT)

BERN, 1.8. Przygotowywane starania przez komunistów manifestacje nie udało się. Usiłowania zorganizowania pochodu demonstracyjnego w Bazylei nie udało się, a demonstranci rozpędzeni zostali przez policję i patrole wojskowe. (PAT)

HELSINGFORS, 1.8. Dzień „Czerwony” minął w całym państwie zupełnie spokojnie. Komuniści usiłowali zorganizować manifestacje, które szybko zostały zlikwidowane. (PAT)

ATENY, 1.8. Dzień dzisiejszy minął zupełnie spokojnie. (PAT)

Szanghaj 1 sierpnia.

Wbrew oczekiwaniom poważnych zaburzeń, jakie miały wybuchnąć w dniu dzisiejszym, sytuacja w mieście jest prawie zupełnie normalna. Dwie nieznacone manifestacje komunistyczne, które zorganizowano w koncesji międzynarodowej, zostały szybko zlikwidowane. (PAT)

Paryż 1 sierpnia.

Dzień dzisiejszy rozpoczął się spokojnie. Praca na poczcie, na kolejach, na dworcach i w wielkich fabrykach, znajdujących się na przedmieściach, odbywa się normalnie. Pewne nieprawidłowości, jakie ujawniły się w tych dziedzinach zajęć, mają charakter zwyczajny. W ciągu nocy aresztowano w lokalu

Turniej walk francuskich

W sześćdziesiątym drugim dniu turnieju walczyli pary:

Czarna maska zwyciężyła w 3 minucie przerzutem przez ramię olbrzymiego Karscha.

W drugiej parze walczyli Willing z Samsonem, walka rezultatu nie dała.

W następnej parze spotkali się Stibor z Schneiderem. Zwyciężył pierwszy przerzutem przez ramię w 6 minucie.

W rewanżowej walce Pooschoff pokonał Michaelisa w 21 minucie supiesem.

Ostatnia wreszcie walka prowadzona bardzo ładnie przyniosła zwycięstwo Garkowieńce nad Sztekkerem.

Garkowieńko zwyciężył na punkty 3:2.

Dziś walczą:

Czarna maska — Sztol
Pooschoff — Willing
Garkowieńko — Michaelis
Sztekker — Bahn—Samson (rewanż).

„Humanite” sześciu komunistów i skonfiskowano dziennik. W Saint Denis aresztowano mera, który podburzał robotników do porzucenia pracy. (PAT)

Paryż 1 sierpnia.

W godzinach rannych w całym Paryżu i na przedmieściach panował spokój. Instytucje użyteczności publicznej funkcjonowały normalnie. Liczba robotników, którzy się nie stawili do pracy była mi-

niimalna. Dokonano sporadycznie kilku aresztowań. (PAT)

Konfiskata dziennika komunistycznego

Paryż 8 sierpnia.

Dziennik komunistyczny „Humanite” został skonfiskowany za gwałtowne artykuły, ogłoszone w związku z dn. 1 sierpnia. (PAT)

Przygotowanie komunistów paryskich Areszt „bombiarzy”

Paryż 1 sierpnia.

Aresztowano tutaj około 40 komunistów, wśród nich szereg przywódców, którzy pracowali gorliwie nad przygotowaniem manifestacji w dniu 1 sierpnia. Z tych samych powodów zostało 48 cudzoziemców wydalonych. W czasie poszukiwania dziesięciu innych cudzoziemców

wykryto na korytarzu jednego z wielkich hoteli 21 petard i 19 paczek materiału wybuchowego. Poza to władze skonfiskowały nakład dziennika „Między narodówka”, który miał być wydany w miejsce skonfiskowanej „Humanite”, przez jej zespół redakcyjny. (PAT)

O komisarza rządu dla m. Łodzi Memoriał obywateli łódzkich do p. ministra Spraw Wewnętrznych

Sprawa fatalnej gospodarki miejskiej w Łodzi nie schodzi ze szpalt prasy nietylko łódzkich ale i zamiejscowych — a zwłaszcza od czasu lustracji przeprowadzonej przez komisję ministerjalną, opinia publiczna, przez mocno zamglone szkła dotychczas patrząca na dzieło Weissbergowe, żywiej zaczęła się interesować sprawą, która taki rozgłos nadała miastu kominów i cuchnących rynsztoków.

P. Weissberg rozkosznych używa obecnie wywczasów zdala od gnojówki, w którą wpakował miasto, a po szczęśliwym powrocie do „działalności publicznej” otrzyma — o ile min. Prystor pozwoli — „panem bene merentium” (chleb dobrze zasłużonych) w postaci tłuszcuchnej posadki w Związku Okręgowym Kas Chorych.

Chociaż więc ze strony p. Weissberga żadne w przyszłości niebezpie-

czeństwo miastu grozić więcej nie będzie, to jednak grono obywateli, którym dobro miasta i jego mieszkańców jedynie leży na sercu, szuka sposobów by gospodarkę miejską skierować do należytego rusła. I w tym celu — jak się dowiadujemy ze sfer miarodajnych — wysłany został do p. ministra spraw wewnętrznych memoriał należycie poparty dowodami, domagający się jak najspieszniejszego przysłania do Łodzi komisarza rządowego.

Inicjatywie grona wyżej wskazywanych osób tylko przyklasnąć należy i nieulega wątpliwości, że p. minister, rozejrzawszy się dokładnie w materiałach komisji lustracyjnych, niezawodnie uwzględni memoriał.

Że w tym wypadku nastąpiłoby ostatecznie uspokojenie umysłów mieszkańców Łodzi — to także nie ulega żadnej wątpliwości.

Wal.

„Zeppelin” w podróży do Ameryki

Friedrichshafen 1 sierpnia.

Start „Zepelina” do podróży do Ameryki odbył się dzisiaj o godzinie 3 min. 29 nad ranem. Na pokładzie „Zeppelina” znajdowało się 18 pasażerów. (PAT)

Bazylea 1 sierpnia.

„Zeppelin” przeleciał o godzinie 6—ej rano nad miastem. (PAT)

Czy mobilizacja?

Moskwa 1 sierpnia.

Ogłoszono tu rozkaz w sprawie powołania na ćwiczenia oficerów rezerwy armii czerwonej, przebywających na dłuższym urlopie, a zamieszkałych na terytorium Dalekiego Wschodu. Powołano również na ćwiczenia wojskowe urodzonych w r. 1902 i 1903, zamieszkałych w okręgach Władywostoku, Chabarowska, Amuru i Czity. (PAT)

Żona, głowa i siekiera Niesamowite widowisko nocne przy ul. Nawrot

Dziś 20 minut po północy przechodnie przy zbiegu ulic Nawrotu i Piotrkowskiej podziwiali niesamowite widowisko.

Ulicą li tylko w koszuli biegła bosa z siekierą w ręku kobieta lat około 40 a obok niej nieduży chłopczyna.

Z rozciętej głowy obficie broczyła krew zalewając twarz koszule i ręce. Biegła wykrzykując „a galgan, a zbrodniarz, a łobuz — zamordować mnie chciał”.

Obecna na rogu policja skierowała biegnącą kobietę do X komisariatu skąd zabrano ją do pogotowia.

Historja jakich wiele. Najpierw wódka, a potem czuły mąż. Rzecz się miała tak:

Około jedenastej powrócił do domu pod dobrą datą Marcin Smolarek znany w całym domu przy ul. Sienkiewicza 71 awanturnik i rozpoczął z żoną Albiną kłótnię. Jak to w takich wypadkach bywa, o byle co.

— „Komornego ścierwo nie zapłaciłaś” — dął się...

— „Cicho, cicho Marcinie jestem przecież na zapomodze — dostanę to zapłacę. Gospodyni p. Hempłowa, to dobra kobieta wcale się o komorne nie dopomina”.

Od słowa do słowa „czuły” mąż schwył siekierę i buch swą połowicę w głowę. Ranna kobiecina miała tyle jeszcze przytomności, że wyrwawszy mu siekierę z ręki uciekła z mieszkania na ulicę wraz z dziewięcioletnim synkiem.

Ciąg dalszy wiadomy. Pogotowie opatrzyło ranę, która na szczęście życiu nie zagraża, a czulego męża w celu unieszkodliwienia poszukuje policja. (r)

Bandytyzm w Rumunji

Bukareszt 1 sierpnia.

Na jednej z szos bandyci zatrzymali w lesie 8 samochodów, przejeżdżających tamtędy w różnych odstępach czasu, i obrabowali 30 pasażerów.

Warunki Chin

Pekin 1 sierpnia.

W wywiadzie z przedstawicielami prasy minister kolei rządu nacjonalistycznego zaznaczył, że Chiny zamierzają podjąć z Sowietami rokowania na następującej podstawie: Wszystkie prawa i interesy na kolei wschodnio — chińskiej będą wspólną własnością rosyjsko — chińską; władza administracyjna kolei będzie spoczywała w rękach Chin. (PAT)

Berlin 1 sierpnia.

Biuro Wolffa donosi z Pekinu: chiński minister komunikacji Sun — Fo oświadczył w wywiadzie z dziennikarzami, że rząd nankijski zamierza przed rokowaniami z Sowietami na podstawie przyznanego chińsko — rosyjskiemu towarzystwu prawa strzeżenia wszystkich spraw i interesów na kolei wschodnio — chińskiej przejąć administrację tej kolei. (PAT)

Autorytet Brianda

Paryż 1 sierpnia.

Prasa stwierdza, iż większość, która poparła gabinet Brianda pozwoli premierowi na wyjazd do Hagi na konferencję z zapewnionym niezbędnym autorytetem. (PAT)

Gięda

Warszawa, 1-go sierpnia.

DEWIZY.

Belgia 124.02
Holandia 357.63
Londyn 43.28
Nowy Jork 8.90
Paryż 34.96
Praga 26.39 1/4
Szwajcaria 171.63
Sztokholm 239.09
Włochy 46.63 1/2
Wiedeń 125.68
Rubel złoty 4.61 1/2. Gram czystego złota 5.9244.

Cała Łódź z niecierpliwością oczekuje dawno zapowiadanego szlagierowego filmu

TUNEL PRZESTĘPCÓW

Z tajemników życia mętów społecznych Londynu

W roli głównej słynny KAROL DE VOGT

Wkrótce KINO „CZARY” Wkrótce

Czy „zbawca Francji” wróci do władzy?

Refleksje z okazji ustąpienia Poincarego

Poincare poddał się operacji. Stan jego zdrowia jest zadawalniający. (PAT)

Poincare przestał być premierem a wysoki ten urząd objął po nim za jego poradą i zgodą prezydenta Doumergue'a p. Arystydes Briand tworząc tem samem 13-ty gabinet we Francji pod swoim przewodnictwem.

Można więc i należy się obecnie zastanowić nad tem, co skłoniło ostatecznie tego męża stanu, którego nazywają „zbawcą Francji” w okresie powojennym, a bez którego świat wogóle polityki francuskiej sobie wyobrazić nie jest w stanie, co skłoniło p. Rajmonda Poincarego do tego bądź co bądź ważkiego dla Francji kroku.

Poincare ustąpił z areny politycznej właśnie w tym momencie, kiedy mają się rozstrzygnąć problemy i kwestje o międzynarodowym znaczeniu, w których powstaniu i rozwoju ten mąż stanu „magna pars fuit”, w których tak wyjątkową grał rolę.

Czy Poincare rzeczywiście ustąpił z powodu poważnej choroby, czy też dymisja jego związana jest z jego ostatnią, pełną dramatyczności, walką w parlamencie, z której to walki wyszedł w każdym razie z nim białym zwycięstwem na srebrzącej się od starości głowie, choć sam się uważał za zwyciężonego — to nie zmienia istoty rzeczy i sam fakt dymisji Poincarego uważany być musi w całym świecie jako najważniejsze zdarzenie naszych dni.

Ciekawą jest rzeczą, że nawet w Niemczech, gdzie imię Poincarego tak długo było symbolem porażki, jawnym ucieleśnieniem zasady „vae victis!” (gore zwyciężonym!) i tam nikt się z powodu ustąpienia Poincarego nie raduje, a przeciwnie wpływowe czynniki niemieckiej opinii publicznej wyrażają nawet ubolewanie z tego powodu, że Poincare nie będzie obecnym na zbliżającej się międzynarodowej konferencji w Hadze; sądzą bowiem, że powaga jego była konieczną i na przyszłej konferencji i dla największych polityków Europy i dla całego narodu francuskiego, który z rąk Poincarego snadniej przyjmował wszelkie akty o historycznym znaczeniu, aniżeli z rąk kogokolwiek innego.

Już ta jedna ocena ze strony Niemiec, dowodzi, jak wyjątkową postacią jest Poincare, do którego absolutnie nie wolno stosować ciasno-partyjnego kryterjum.

W czasie wojny światowej a szczególnie po ukończeniu jej, w okresie okupacji Rhury Niemcy patrzyli na Poincarego, jako na osobistość fatalną w historii ostatnich czasów, ledwie nie powołaną do tego, by przeszkodzić w zawarciu zgody między narodami przez swój „szorstki nacjonalizm i niechęć do zmiany czasu”.

A obecnie, jak widzimy, najznacniejsi publicyści polityczni Niemiec wyrażają przekonanie, że na zbliżającej się Konferencji robota Brianda będzie znacznie utrudniona dla tego, że w niej udział brać nie będzie Poincare, podkreślając przy tem, że właśnie Poincare swoim wpływem i powagą w polityce ekspertów przyczynił się do przyjęcia projektu

Younga, tej materialnej podstawy przyszłych postanowień w polityce świata.

Jakaż wielka zmiana w stosunku do Poincarego „la guerre”!

Że niektóre pociągnięcia Poincarego w czasie wojny a głównie po wojnie mogły wywołać wrażenie, jakoby nie chciał się liczyć z nikim i niczem, budząc przez to niechęć u swoich przeciwników politycznych we Francji i — wrogów w Europie, to jednak wszyscy, którzy znali charakter i działalność Poincarego byli przekonani, że te jego „pomyłki”, podyktowane były z najgłębszych pobudek patriotycznych.

I to przekonanie, że wszystko to co czyni Poincare wynika wyłącznie

z bezwzględnej chęci „służenia Francji”, postawiło go w rządzie największych patriotów. W osobie Poincarego, średni Francuz, obywatel francuski widział zawsze przedstawiciela i żarliwego obrońcę interesów Państwa i Narodu.

A największy cud, jakiego dokonał Poincare, a jakiego od niego nikt nie oczekiwał, to była współpraca jego z Briandem w celu przygotowania podstaw do ostatecznego uspokojenia Europy, do ostatecznej ugody między zwycięzcami a zwycięzonymi.

I w tym momencie ustąpił Poincare.

Czy na zawsze?

Kiedy w roku 1920 opuścił stano-

wisko prezydenta Rzeczypospolitej, wszyscy byli przekonani, że on więcej do politycznego życia nie wróci... Wróżby nie spełniły się.

Poincare wrócił już po dwóch latach do władzy i grał w ostatnich latach znowu wyjątkową rolę w życiu swojej Ojczyzny, rolę, którą także jego wrogowie uważali za wyjątkowo ważną dla sprawy wewnętrznej i zewnętrznej pokoju.

Czy rola jego tym razem skończona?

Czy skończyła się w sam moment 15-ej rocznicy wielkiej wojny, „epoka Poincarego”?

Wal.

Wojna zapomocą zarazy

Ostatnia wojna światowa wyprowadziła na widownię wszelkiego rodzaju broni: łodzie podwodne, balony, samoloty, czołgi i najrozmaitsze gazy trujące. Obecnie przemysłowcy o nowej broni: to jest o zarazie. Być może, że w przyszłej wojnie obok gazów trujących będzie stosowana zaraza, zapomocą której można będzie wśród wojska nieprzyjacielskiego szerzyć zaraźliwe choroby, jak cholera, dżuma, tyfus i t. p.

W czasie wojny światowej były czynione przez Niemców tego rodzaju próby. Francuzi twierdzą, że w maju 1915 roku sprostowano, że Niemcy zarazili kilka studni w opuszczonym przez siebie kraju, kiedy byli zmuszeni do cofania się, czyli, jak to się wtedy nazywało, do wyrównania frontu. Obawiając się niebezpieczeństwa w razie powtórzenia przez Niemców tej zbrodniczej praktyki, Francuzi zorganizowali specjalny oddział, który posuwał się za wojskiem i poszukiwał zarazy w wodach i w produktach spożywczych.

Potem nastąpiła wojna pozycyjna, wojska zasiadły w okopach, Niemcy nie cofali się i więcej studzien nie zarazali, pracy jednak nie zaniechali, przeciwnie, pracowali bardzo usilnie nad badaniem zarazków chorobotwórczych, nad sposobami rozsiewania ich na polu walki i nad sposobami zabezpieczenia własnych wojsk przed ich działaniem. O tej pracy uczonych niemieckich świadczą znalezione w 1918 roku w Budapeszcie wielkie ilości zarazków nosaczyny, do których były dołączone szczegółowe przepisy zarażenia koni.

Jedna z gazet niemieckich, „Volkszeitung”, pisała w lutym 1921 roku:

„Ten w przyszłej wojnie zwycięży, kto odkryje najbardziej niebezpieczną zarazę do zakażenia wroga i najbardziej pewny środek do zabezpieczenia siebie przed jej działaniem”.

Francuski generał Degoutte, dowódca wojska okupacyjnego nad Renem w marcu 1923 roku otrzymał od Niemieckiego Związku Dżumowego następującą groźbę:

„Jeżeli Francuzi nie opuszczą w ciągu 4 tygodni niemieckiej ziemi, cała Francja zostanie zadżumiona, zarazki dżumy będą z początku rozrzucone we Francji, a potem w okolicy Renu.

30 miast francuskich przeznaczamy do rozpowszechniania zarazy w głąb kraju. Niemcy bezsilni urzędu zwycięską armją

francuską, będą zmuszeni do podobnego kroku jedynie rozpaczą. Za odebrane armaty użyjemy zarazy jako najstraszniejszego ze wszystkich środków niszczenia ludzi”.

Czas pokazał, że była to tylko groźba, ale jednocześnie groźba Niemieckiego Związku Dżumowego zwróciła uwagę na to, nad czem teraz Niemcy pracują, przygotowując się do przyszłej wojny.

Otóż niektórzy uczeni wysilają się w ostatnich czasach nad wynalezieniem nowej zarazy lub dokonaniem takiej zmiany w zarazie już znanej, która wywoływałaby u ludzi nieznaną chorobę zakaźną, i któraby nie dała dla siebie odpowiedniego środka zabezpieczenia.

Chodzi o to, żeby ta zaraza była stała, zachowywała zdolność chorobotwórczą w przeciągu 3 — 4 miesięcy, wytrzymywała znaczne zmiany ciepłoty i mogła szybko rozmnażać się w krótkim czasie. Jednocześnie jest koniecznym przygotować odpowiednie środki zabezpieczenia własnych wojsk przed działaniem tej zarazy.

Zarazą tą według planu niemieckiego mają być przepełnione bomby szklane, zrzucone z samolotów i rozbijające się przy uderzeniu o ziemię w drobniutkie kawałeczki. Wewnątrz bomby razem z zarazą będą umieszczone małe ostrza stalowe, które rozlatując się przy wybuchu bomby, będą drapały ciała ludzkie i od razu zaszczepiały zarazę.

Dla wywołania wybuchu bomba będzie miała z dołu zapalnik bardzo czuły na uderzenie, zapalając materiał wybuchowy.

Tak głoszą wieści o wojnie zapomocą zarazy, nadchodzące nie tylko z Niemiec, lecz i z państw innych.

Słowem, wojna z biegiem czasu i rozwoju ogólnej wiedzy ludzkiej staje się coraz bardziej niebezpieczną dla całej ludności wojującego państwa. Dawniej zabijano na wojnie ludzi pojedynczych zapomocą oszczepu, dżidy, miecza oraz innego narzędzia mechanicznego, dziś, zawdzięczając wiedzy ludzkiej, można w sposób „naukowy” zabijać tysiącami w krótkim czasie.

Ale jednocześnie ta sama wiedza ludzka, która wynajduje coraz nowe środki do zabijania ludzi, wynajduje również i środki obrony. Trzeba tylko, jak pisałem wyżej, te środki znać i zastosować umiejętnie.

Po wojnie światowej dużo mówią i piszą o rozbrojeniu, w które jednak nikt rozumny nie wierzy, bo jest to fałszywa gadanina. Prawdziwe rozbrojenie narodów nastąpi tylko wtedy, kiedy zostanie wcielona w życie zasada:

„Kochaj bliźniego twego, jak siebie samego”.

Dopóki ta zasada, tak prosta, nie będzie drogowskazem życia narodów, dopóty wszelkie wykrętne krzyki o rozbrojeniu są tylko fałszem i oszukaństwem ludzi łatwowiernych i naiwnych... Dziś powszechnie panuje zasada pogańska, która głosi: „Jeżeli chcesz spokoju, gotuj się do wojny”.

To też gotują się do nowej wojny wszystkie państwa na złamanie karku, budują pancerniki, łodzie podwodne, torpedowce, ciężkie armaty, rzucające pociski potwornej wielkości na olbrzymiej odległości, czołgi, samoloty i wreszcie gazy trujące i zarazy.

Rozum ludzki z jednej strony wysłał się, aby udowodnić i ułatwić życie ludziom, z drugiej strony, żeby w razie wojny jaknajprędzej i jaknajwięcej ludzi zabijać.

Polska, otoczona od wschodu i zachodu sąsiadami, którzy dybią na jej całość, musi, choćby nie chciała, gotować się do obrony swoich ziem, zroszonych krwią i potem najlepszych synów. Żeby jednak skutecznie się bronić, trzeba być tak dobrze uzbrojonym i przygotowanym, jak sąsiedzi, bo inaczej może spotkać klęskę.

Otóż, żeby skutecznie oprzeć się temu naporowi, trzeba mieć takie same środki walki: artylerię najcięższą, czołgi, samoloty, gazy trujące, zarazę i t. p.

Kto nie będzie posiadał nowoczesnych środków walki, ten ulegnie przeciwnikowi, jak ulegli przed wiekami nasi przodkowie, idący z pługiem przeciwko mieczom.

Wrogowie jednak mogą być spokojni: my do nikogo nie pójdziemy w celu podbijania i ujarzmiania, ale niech wiedzą, że będziemy się bronić, gdy oni zechcą przyjść do nas. Będziemy bronić zagonów naszej roli, mogli naszych przodków, nietykalności naszych ognisk domowych i świętości naszych ołtarzy, a będziemy bronić do ostatniej kropli krwi.

Wielki dzień w życiu rzemiosła

Echa uroczystego otwarcia Izby Rzemieślniczej w Łodzi

Referat p. posła Idzikowskiego

II

W roku 1919 w byłej Kongresówce było 75181 warsztatów pracy, a robotników 153320. W Małopolsce było warsztatów pracy 191.000, pracowników 65655. W Wielkopolsce było warsztatów pracy 182.000 pracowników 85590. Razem na terenie całej Rzeczypospolitej było czynnych warsztatów pracy 153564, a pracowników zatrudnionych 256.999.

Na początku roku 1920 już były inne rezultaty. Zamiast 153.000 warsztatów pracy posiadaliśmy 319.400, zamiast 266900 pracowników było już 866.200. Mimo trudnych warunków pracy rzemiosło polskie dźwiga się. Należy podkreślić, że w tym czasie były wielkie przeszkody i rzemiosło polskie nie miało swej organizacji. Niezależnie od tego, że wpływ dzielnicowy odgrywał rolę, lecz jeszcze wewnątrz państwa toczyły się walki bezpodstawne, które nie miały słuszności. Były to walki o ambicję pewnych jednostek. W rezultacie swoim były one bardzo szkodliwe.

A więc uświadomijmy sobie, że w jedności siła. I dziś jest ten moment, kiedy musimy pamiętać, że w przyszłość idziemy solidarnie, tylko w gronie jednej rodziny i na względzie musimy mieć jej cel i dobro Ojczyzny.

To wszystko do czego dążymy, a przed sobą mamy wiele do zrobienia, gdyż do tego czasu zrobiliśmy bardzo niewiele. Przedewszystkiem świat rzemieślniczy musi się organizować. Otóż nie ulega wątpliwości, że na całym terenie Polski były grupy, które starały się wywierać wpływ na świat rzemieślniczy. Najpierw zaczęto się organizować w cechy. Pod wpływem organizacji świat rzemieślniczy w połowie 1928 roku przedstawiał się, jak następuje:

m. Warszawa miało organizacji 55 — zarejestrowanych członków 17717 województwo Warszawskie — 994 — zar. człon. 11275 woj. Łódzkie — 300 zar. człon. 21184, woj. Kieleckie — 136 zar. człon. 7449, woj. Lubelskie — 47. zar. człon. 27129, woj. Białostockie — 23 zar. człon. 963, woj. Nowogrodzkie — 19, zar. człon. 192, woj. Poleskie — 10 zar. człon. 292, woj. Wileńskie — 32 zar. człon. 657, woj. Poznańskie — 453 zar. człon. 29437, woj. Pomorskie — 242 zar. człon. 8349, woj. Krakowskie — 290 zar. człon. 42695, woj. Lwowskie — 223 zar. człon. 45593, woj. Stanisławowskie — 91 zar. człon. 14402, woj. Tarnopolskie — 72 zar. człon. 10816, woj. Wołyńskie — 16 zar. człon. 313, woj. Śląskie — 144 zar. człon. 16524. razem organ. 2377 zar. człon. 236304.

Liczyby te dokładnie mówią, gdzie i w jakiej mierze rozwinął się świat rzemieślniczy. Jeżeli rzucić okiem na nasze kresy zresztą i na kongresówkę, gdzie nie było celowej i przymusowej gospodarki a rzemiosło musiało kroczyć w pojedynkę, tam widzicie, że uświadomieni rzemieślnicy udoskonaliwszy rzemiosło będą mogli skutecznie rywalizować ze sobą, a świat rzemieślniczy stworzyć może jedną myśl organizacyjną. Natomiast jeśli zwrócić uwagę na poznańskie i pomorskie to tam w porównaniu z innymi gałęziami przemysłu rzemiosło stoi na bardzo niskim stopniu rozwoju. W Polsce ogólnie biorąc rzemiosło posiada dość dużo zwolenników i dużo zatrudnionych warsztatów.

W Polsce rzemiosło stanowi dość potężną organizację, jest potęgą przeto nie należy go pominąć. Jeżeli sięgniemy do warsztatów pracy, to zauważymy, że zatrudniają one około 1 milj. pracowników rocznie i jeśli przejrzymy, że ten tyśiąć żywi 34 tyśiące to przynajmniej musimy, że my stanowimy dość poważny odsetek i dlatego muszą się z nami liczyć. Krzywda do tej pory nam się działa. Ilek lat przeczekano rzemiosło nim o nim wspomniano. Jeśli był cały szereg ministrów, którzy o nim nie wspomnieli, nie więc dziwnego, że ustawa nasza wywarła na świat rzemieśln. wielki, bardzo wielki wpływ. Niechcąc sądzić bo i my mamy pewne usterki, ale dotychczasowe ustawy były niemożliwe, a że doskońcałości od razu stworzyć nie można więc

przedstawiciele państwa ustawy te bierzygowali co pewien czas, zamieniali i dostosowali do życia. Przedewszystkiem musimy okazać wdzięczność tym czynnikom.

też ustawy. Śmiem twierdzić, że zasługę tę należy przypisać

rządowi marszałka Piłsudskiego, dlatego, że tam odgrywał rolę czynnik walki wielkiej i energicznej. Ciężkie dziś czasy przechodzi rzemiosło polskie a szczególnie warsztaty pracy, a to dlatego, że przechodzimy teraz kryzys braku gotówki i nie dajemy rzemiosłu tyle pracy ile dać winniśmy. Wielu jest takich, którzy myślą, że produkcja krajowa jest gorsza od zagranicznej i kupują przeto towary zagraniczne, a nie wiedzą, czy nie chcą zrozumieć, że jest to szkodliwe dla odbudowy państwa. Z drugiej strony jest wielki brak kredytu. Świat rzemieślniczy dotychczas pra-

wie że nie korzystał z kredytu. Obecnie jest zrozumienie konieczności korzystania z kredytu, ale brak pieniędzy i w świecie rzemieślniczym daje się odczuwać to, że wtedy kiedy była gotówka nie było zrozumienia, dziś, kiedy jest zrozumienie brak nam gotówki. A jednak musi nas to pocieszyć, że to zrozumienie jest. Począwszy od lutego 1919 r. do 1922 z kredytu korzystało 814 rzemieśln. dla których to kredyt wyniósł 243 tyśiące złotych. Nie była to wielka suma, gdyż świadczy o tem ilość rzemieślników korzystających z gotówki.

W 1923 roku suma kredytu dosięgała 2 milionów lecz i to stanowiło nieznaną pozycję, a z drugiej strony kredyt nasz zaczynał się powiększać od chwili założenia P.K.O. to jest od roku 1923. W latach od 1923—1928 kredyt nasz wynosił 13 i pół miliona. Było to jeszcze bardzo mało gdyż znów nie było zro-

zumienia potrzeby kredytu i zadania rzemiosła. Rzemieślnik chce gospodarzyć u siebie sam, a dziś będzie nawet zmuszony do gospodarowania się samemu przez powstanie naszej Izby Rzemieślniczej. Izba ta uważa, że kredyt jest koniecznym warunkiem rozwoju rzemiosła. I dziś świat rzemieślniczy musi stworzyć pomoc gospodarzom udzielać kredytu. Dziś musimy iść sami. Musimy światu pokazać, że zdolni jesteśmy do zorganizowania się i za chwilę ukarze się wybrany przez nas zarząd i pokażemy, że należy nam się pomoc ze strony państwa. Rzemiosło polskie będzie się rozwijać i będziemy wytwarzać takie produkty, ażeby utrwalić swoją niezależność gospodarczą naszej Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej to jest nasz cel. Niech żyje rzemiosło polskie niech nam się rozwija w swojej twórczości.

Idea gospodarczej Paneuropcy

w świetle krytyki

Prof. Eulenberg o doniosłym zagadnieniu

Historja rzuconego przez Brianda hasła gospodarczej Paneuropcy jest dosyć długa. Z podobną ideą wystąpił przed 100 przeszło laty Napoleon, w czasie ciężkich zmagani z Anglią, proponując umorzenie „bloku kontynentalnego”. Głosił je również znakomity ekonomista niemiecki List w okresie powstania niemieckiego związku celnego, a w czasie wojny światowej podjął je Neuman pod firmą „Mitteleuropcy”. Po wojnie światowej, gdy Europa przeżywała ciężki kryzys powojenny, w atmosferze powszechnego chaosu zrodził się pomysł Coudenhove-Galerggi połączenia wszystkich 34 państw i państewek europejskich w jedną Paneuropę. Do tej pacyfistycznym duchem owianej koncepcji politycznej dorobili wkrótce Delaisi, Deutsch i Woytński trzej ekonomiści trzech narodowości (francuski, niemiecki i rosyjski) treść gospodarczą i tak powstała idea gospodarczej Paneuropcy, której Arystydes Briand swoim wystąpieniem nadał tyle rozgłosu.

Nietylko historia ale i literatura tego zagadnienia jest bardzo obszerna. Wielu ekonomistów zwłaszcza niemieckich pisało na ten temat, między innymi wystąpił z ostrą krytyką tego hasła profesor berlińskiej Akademji Handlowej dr. Eulenberg, który w dwóch pracach podał je dokładnej, ale surowej ocenie. Jedną z tych prac nosi tytuł „Gegen die Idee einer europäischen Zollunion” druga „Pan - Europa” (Der Gedanke einer europäischen Zollunion) i choć ukazały się w roku 1926 a więc przed trzema laty, nie ze swej aktualności, jak zobaczymy poniżej, nie straciły.

Paneuropeiści, powłada Eulenberg, obiecują sobie bardzo wiele po fakcie utworzenia wielkiego rynku wewnętrznego. Liczyłby on przeszło 400 milionów mieszkańców i ta cyfra ich tak oszałamia. Świat zna już takie rynki wewnętrzne, wszak Rosja liczy 150 milionów, Indje 320 a Chiny ponoć 430 milionów mieszkańców, trudno mówić o bogactwie tych trzech narodów czy też krajów. To, iż Stany Zjednoczone doszły do takiej potęgi gospodarczej nie da się wytłumaczyć jedynie i wyłącznie posiadaniem ogromnego do 200 milj. ludzi liczącego rynku wewnętrznego. Znacznie większa

rolę odegrały w ich rozwoju skarby naturalne tych ziem i tężyzna przybyszów oraz późniejszych mieszkańców. Cóż z tego, powiada autor, że padną mury celne pomiędzy państwami europejskimi? Czyż to zwiększy siłę nabywczą Polaków lub Włochów? A o wzrost siły nabywczej przecież chodzi, a nie o wolną drogę do eksportu. Siła nabywczą ludności może wzrosnąć na skutek zwiększenia wydajności pól, na skutek intensyfikacji pracy, na skutek posiadania nowych gałęzi przemysłu, samo zlikwidowanie granic celnych nie może na to wpłynąć.

Ale paneuropeiści spodziewają się jeszcze czegoś po swoim planie. Paneuropa zdaniem ich przeprowadzi racjonalny podział pracy, tak silnie zachwiany przez obecne barjery celne. Pogląd ten uważa Eulenberg za zwyczajną iluzję. Polska i Włochy rozwijają u siebie forsownie produkcję przemysłową, dlatego, iż mają nadmiar ludzi, których muszą wyżywić. I choćby miały produkować towary drożej i gorzej, niż naprzykład kraje zachodnie Europy, będą je produkowały pod groźbą obawy o utratę zarobków dla swoich mas, a więc obawy o zaburzenia socjalne ze strony bezrobotnych. Zresztą gdyby nawet nastąpiło połączenie powiedzmy przemysłu polskiego i znacznie silniejszego niemieckiego, to historia pokazuje iż zwycięża słabszy gospodarczo. Słabszy bowiem nie wejdzie do związku, o ile nie będzie miał zapewnionej ochrony i gwarancji swego istnienia. Z chwilą gdyby takie porozumienie nastąpiło i gdyby nawet zgodzono się zamknąć nierentowne przedsiębiorstwa drogą takich lub innych rekompensat, to zostanie dalej otwarte zagadnienie zatrudnienia bezrobotnych mas, które bynajmniej nie zechcą zadowolnić się nadzieją przyszłego ogólnego dobrobytu.

Paneuropeiści myślą statycznie, a nie dynamicznie — powiada prof. Eulenberg. Młode bowiem państwa mają do pewnego stopnia większe możliwości rozwoju, niż stare. Mają tańszą siłę roboczą, nie wyzyskane często skarby naturalne, a co najważniejsza mogą stosować metody produkcji, niedostępne dla przemysłów zachodnio - europejskich. Te bowiem, mając uwzględnione w swoim aparacie produk-

cyjnym olbrzymie kapitały, nie mogą pewnego pięknego poranku cały ten aparat wyrzucić na szmelc i zainstalować najbardziej nowoczesne maszyny. A więc nie kraje młode, nie obarczone tem, mogą to uczynić i mogą taniej produkować niż ich starsze siostrzyce.

Na zakończenie jeszcze jedno zagadnienie. Wszak wiadomo, powiada Eulenberg, iż dochody z cel stanowią ważne źródło, dochodów dla wszystkich niemal państw europejskich. Zniesienie granic celnych, a więc i opłat celnych, stworzyłoby lukę w budżetach państw, które starałyby się wypełnić ją zaprowadzeniem nowych cel na granicy nowego paneuropejskiego terytorjum. Kwestja podziału dochodów z tego źródła płynących wielkie nastęrczałaby trudności. Metoda obliczania stosowana przed laty przez niemiecki związek celny, a polegająca na wyznaczaniu poszczególnym krajom związkowym dochodów proporcjonalnie do liczby ludności, nie dałaby się tutaj absolutnie zastosować. Różnice pomiędzy poszczególnymi krajami są na to zbyt wielkie.

Ale z tem wiąże się druga kwestja, Skoro istnieją barjery celne, muszą się one przeciwko komuś zwracać. Przeciwno komu więc zwrócone byłyby dla paneuropejskie. W pierwotnej koncepcji Coudenhove - Calerggi zwracały się one przeciwko Ameryce, Wielkiej Brytanji i Rosji. Eulenberg, pisząc swą pracę w roku 1926, nie znał jeszcze dalszych ewolucyj idei paneuropejskiej, a co najważniejsze nie znał kierunku, w jakim poszedł rozwój stosunków amerykańsko - europejskich i europejsko - rosyjskich.

St. B.

CEMENT

ze wszystkich cementowni Rzeczypospolitej Polskiej wagonowo po oryginalnych cenach fabrycznych ustalonych przez centro-cement, Warszawa beczkowo ze składu po cenach konkurencyjnych

Łódzki Związek Handlowy 126
H. ŻMIGROD i S-ka
Konstantynowska Nr. 99. Tel. 150-6

Jak traktują naszych akademików — nasi najserdeczniejsi przyjaciele

Brutalne sceny na dworcu paryskim

Uczestnicy wycieczki studentów Politechniki warszawskiej, która przed kilku tygodniami wyjechała na studia do Szwecji i Francji, opowiedzieli o niesłychanej, brutalnej napaści agentów policji paryskiej na kilku studentów Polaków.

Po zwiedzeniu szeregu fabryk francuskich, wycieczka opuściła Paryż w ubiegły czwartek, dnia 25 lipca.

Na dworcu północnym

wynikł zatarg o miejsce w wagonie pomiędzy asystentem Politechniki warszawskiej inż. Antonim Wasiutyńskim a konduktorem pociągu, który zachował się w sposób wysoce niekulturalny.

Na zwróconą sobie uwagę konduktor odpowiedział brutalnym pchnięciem, wymierzonym w pierś inż. Wasiutyńskiego, a następnie, schwyciwszy go za kłapy marynarki, zaczął się z nim szamotać.

Kilku policjantów francuskich, widząc zamieszanie na peronie, podbiegło do inż. Wasiutyńskiego i, nie pytając o nic, schwyciło go pod ramiona i wciągnęło go do jednego z pokojów na dworcu.

Po kilku minutach wyprowadzono go stamtąd,

okutego w kajdanki,

okutego i okrwawionego i odwieziono do więzienia.

Niesłychanie brutalne postępowanie policjantów francuskich wywołało wśród licznej publiczności francuskiej, zebranej na dworcu, głosy oburzenia.

Tymczasem pociąg odszedł. Na peronie zostali studenci, którzy odprowadzali inż. Wasiutyńskiego. Byli to pp. Jankowski, Rafalski, Kazimierz Baliński, Jerzy Drzewiecki i Tadeusz Królikowski, którzy udawali się do Warszawy następnym pociągiem drogą na Amsterdam.

W pewnej chwili podeszło do nich dwu agentów cywilnych i kazało przejść na drugą stronę peronu.

Studenci usłuchali wezwania i wzięwszy walizki udali się na wskazane miejsce, rozmawiając przytem głośno po polsku. To dało powód do nowej niesłychanej napaści. Agenci

w ordynarny sposób

zaządali, aby studenci mówili ze sobą po francusku.

Studenci odmówili, oświadczając, że nikt nie ma prawa zmuszać ich, aby nie porozumiewali się między sobą w języku, jaki im się podoba.

W odpowiedzi na to, obaj agenci tajnej policji rzucili się na Polaków, bijąc ich

łaskami i kolbami rewolwerów.

Po sprowadzeniu studentów na posterunek policji agenci zagrozili, że jeśli Polacy nie odjadą natychmiast do Amsterdamu, a zechcą interwenjować, będą niezwłocznie aresztowani i osadzeni w więzieniu.

Wrogi syn ojczyzny

Policjant — szpiegiem

Posterunkowy Stanisław Mantey oddał się samowolnie z posterunku Sypniewo w kierunku granicy niemieckiej w stronę Dorotowa i według wszelkiego prawdopodobieństwa zbiegł do Niemiec.

Mantey zabrał z zamkniętej szafy, do której miał podrobiony klucz, tajne akta, oraz poufną korespondencję z przeciagu ostatnich trzech lat.

Są wszelkie dane, iż zbiegł był na żołdzie szpiegowskim ościennego państwa.

Wobec tego studenci zdecydowali się natychmiast opuścić Paryż. Do wagonu odprowadzili ich policjanci francuscy, którzy stali przy drzwiach do chwili odejścia pociągu.

Wróciwszy do Warszawy, poszkodowani opowiedzieli całe zajście prorektorowi Politechniki prof. Szperlowi, który niezwłocznie zwrócił się do minister

stwa spraw zagranicznych z prośbą o interwencję dyplomatyczną.

Równocześnie naczelny komitet akademicki wysłał depeszę do prezydium C. I. E., mieszczącego się w Budapeszcie z opisem brutalnego zajścia i apelem do ogółu młodzieży akademickiej.

Inż. Wasiutyński przebywa jeszcze dotychczas w więzieniu paryskim.

Angielska powieść przeciw wojnie

Po całej Europie idzie krzyk przeciwko wojnie. Jak gdyby krzyk strachu że oto minęło dziesięć lat i pamięć jej okropności zatrzeć się gotowa w umysłach, szykując w nich podłoże nowej koncepcji nietylę istnienia, ile zdobywania co raz nowych rynków świata. Gdy jednak dotychczasowa beletrystyka przeciwojenna ograniczała się wyłącznie nieomal na stawianiu przed oczy czytelnika potworności samego przebiegu walk, więc: zawszonych okopów, ludzi rozrywanych na strzępy wybuchem granatów i pocisków armatnich, pożarów wsi i miast — mamy obecnie nowy na tem polu zwrót. Bodaj-że po raz pierwszy zwraca mianowicie uwagę jeden z najgłębiej ujmujących hasła powojenne powieściopisarzy angielskich, sir Philip Gibbs, w powieści „The Middle of the Road” (po polsku ukaże się ona wkrótce pod tyt. „Na rozdrożu”) na spowodowaną przez ostatnią wojnę ruinę krajów i społeczeństw, na przewrót gospodarczy, niweczący cały dorobek cywilizacyjny, na upadek warstw inteligentnych, na zanik ideałów etycznych — zatem na wstrząśnienie, będące nieuniknionym następstwem wojny, ryjące niezatarte ślady w życiu narodów, wieszcząc zarazem w sposób niezmiernie dotkliwy narodziny nowych prądów.

Młody bohaterski oficer angielski, przez urodzenie i stosunki rodzinne należący do sfery arystokratycznej, zetknął się podczas życia okopowego z nowymi hasłami demokratycznymi. Stawia go to na rozdrożu. Z jednej strony nie może już pogodzić się z dawną niesprawiedliwością z dawnym wyjątkiem uprzywilejowaniem klas posiadających z drugiej wszelako odpycha go brutalność sposobu wcielania w życie nowych ideałów, gołostowne frazesowiczostwo ich głosicieli. Odpowiedzi na własne wątpliwości szuka w analizie stosunków i nastrojów powojennych, nasamprzód w samej Anglii, potem z kolei w Irlandji, we Francji, w Niemczech i wreszcie w Rosji bolszewickiej, gdzie zwiedza nie tylko opustoszałe stolicy, ale i objęte potwornym głodem obszary nadwołżańskie.

Wszędzie widzi najstraszliwsze zniszczenie, zubożenie, ruinę klas posiadających, głód i nędzę robotników i chłopów, a nade wszystko wzajemne rozgorczenie jednych narodów na drugie, nieufność, pomawianie się wzajemne o rozmyślne zastawianie na siebie sidła — słowem bolesny całokształt nastrojów powojennych w całej Europie, niewróżący rychłego uspokojenia na przyszłość.

Jak spełnić w tych warunkach nakaz własnego zbudzonego sumienia? Jak wcielić w czyn testament matki, która stygnąciami na łożu śmierci ustami błagała go, aby życie poświęcił przeciwdziałaniu wojnie?

nemi hasłami chwili obecnej! Więcej takich, stwarzających mocne dla nich podłoże, utworów, porywających głębią treści i artyzmem formy literackiej, a cudowna idea ciałem może wreszcie się stanie.

Nowy car rosyjski

Tymczasowo na emigracji

Prezes synodu biskupów rosyjskich na emigracji metropolita Antonjusz odwiedził ostatnio większe ośrodki emigracji rosyjskiej na Zachodzie. W miejscowości St. Brias we Francji odwiedził prezydenta do tronu rosyjskiego w. ks. Cyryla Włodzimierzowicza, poczem na wielkim zgromadzeniu emigrantów w Paryżu oświadczył, iż złożył przysięgę na wierność carowi Cyrylowi I i zarządził, aby we wszystkich cerkwiach rosyjskich poza granicami ZSSR. wznoszono modły za w. ks. Cyryla i jego rodzinę.

Oświadczenie to wywarło na zebranych emigrantach rosyjskich bardzo wielkie wrażenie i przyczynić się ma do ostatecznego skryształowania opinii nurtują-

Ex-poseł do Dumy rosyjskiej kapłanem katolickim

W Lublinie — jak wiadomo — istnieje Instytut misyjny, kształcący kandydatów obu obrządków — rzymsko-katolickiego i wschodniego.

W instytucie tym od nowego roku szkolnego obejmuje katedrę języków i obrzędu wschodniego ks. Aleksander Sypiągin.

Jest to Rosjanin, szczerzy przyjaciel Polski, który przed wojną był profesorem uniwersytetu w Charkowie i posłem do Dumy. Przeszedłszy z prawosławia na katolicyzm, został księdzem i profesorem seminarjum rzymsko-katolickiego w Saratowie.

Za zasługi swe został on szambelanem papieskim i na życzenie Stolicy Apostolskiej stał się propagatorem obrzędu wschodniego wśród Rosjan — w tym celu został kapłanem obrzędu wschodniego i pełni obecnie swą misję w instytucie lubelskim.

Zauważyć należy, że przejście na katolicyzm uczonego rosyjskiego nie jest faktem odosobnionym. Ostatnio otrzymał święcenia kapłańskie w Wiedniu profesor uniwersytetu, a następnie rektor wyższej szkoły teologicznej w Moskwie, dr. Dymitr Artemjew.

cej emigrację rosyjską. Z jednej strony oświadczenie metropolity Antonjusza wzmocni stanowisko w. ks. Cyryla w kołach emigracji monarchistycznej, z drugiej zaś spowoduje przejście do republikańskiego obozu emigracji tych monarchistów rosyjskich, którzy nie uznają praw w. ks. Cyryla.

W tym duchu zabiera ostatnio głos znany działacz demokratyczny, Mitukow, który w swej najnowszej broszurze „Republika czy monarchja?” domaga się, aby emigracja rosyjska wreszcie zajęła określone stanowisko w kwestji swego ustosunkowania się do przyszłego ustroju państwowego Rosji, wypowiadając się za republiką, bądź monarchją.

Kobiety Dalekiego Wschodu

o małżeństwie mieszanem

WYWIAD ZE SŁYNNĄ GWIAZDĄ

„Wschód pozostanie Wschodem, a Zachód - Zachodem, i nigdy nie podadzą sobie dłoni” — twierdzi F. Kipling. „Ja jednak, mówi A. May Wong, nie zgadzam się z tem zdaniem. Urodziłam się, choć jestem Chinką, na Zachodzie i uważam się za pełnoprawną obywatelkę Zachodu. Tak bywa dzisiaj z wielu Chinkami.

Mam dla mężczyzn Zachodu tyleż podziwu i uczucia, co i dla moich rodaków ze Wschodu. Jestem jednak zupełnie niezależną w mych uczuciach i w mych dążeniach na przyszłość.

Praktyka małżeństw mieszanych wykazała, że mężczyźni i kobiety różnych ras mogą żyć ze sobą szczęśliwie i w zgodzie. Ale ci ludzie muszą wyrastać ponad poziom przeciwności, muszą mieć odwagę przeciwstawienia się konwenansom i opinii otoczenia. Znam pewnego Anglika, który ożenił się z księżniczką Mandżurską i żyje z nią bardzo szczęśliwie. Uratował ją w czasie rewolucji chińskiej. Takt i subtelność księżniczki obroniły małżeństwo przed rozterką wewnętrzną. Szczęście swoje oparł nie na blasku i szczytach zewnętrznym, lecz na harmonji i zgodzie domowej.

Jeżeli wyjdę zamaż, będę się kierować tą samą zasadą. Obdarzę mem uczuciem tylko mężczyznę o mocnym charakterze i dużej odwadze, aby mógł i potrafił mnie obronić i opiekować się mną. A gdybym nawet wyszła za białego — pozostaną zawsze Chinką. Nie cenię ludzi, którzy wypierają się swej narodowości.

Małżeństwo szczęśliwe musi być oparte na wzajemnej tolerancji i zrozumieniu. Obie strony winny szanować swą indywidualność i nie poświęcać nic z niej. Tylko pod tym warunkiem może

istnieć, wzajemny szacunek.

Gdy uczęszczała do szkoły chińskiej w Los-Angeles, miała jako towarzyszkę sporo Chinek, które, tak samo jak i ja, znajdowały się zdala od ojczyzny. Jedną z moich koleżanek jest dzisiaj szczęśliwą małżonką Amerykanina. Ale wśród znajomych i krewnych jego powstał krzyk oburzenia, gdy zakomunikował im o swoim zamiarze poślubienia „piękności Wschodu”. On jednak był na tyle mądry, iż obrał sobie inny kraj na miejsce pobytu i tam założył swe ognisko rodzinne. Inny znów biały zakochał się w pięknej Chince — a warunki były te same, co w pierwszym wypadku. Ale charakter jego był zbyt słaby. Podał się on opinii otoczenia i zerwał ze swą ukochaną.

Ludzie słabego charakteru nie powinni łączyć się z kobietami Wschodu. Taki stosunek wymaga mocnego charakteru i pogłębienia duchowego. Małżeństwem t. zw. mieszanym grozi zawsze niebezpieczeństwo, jeśli obie strony nie są przygotowane na to, aby stawić mężnie czoło przeciwnościom i utartym konwenansom, aby nie ulec naciskowi otoczenia.

Takie są i moje poglądy na tę sprawę. Ale jestem dotychczas wolna. Pracuję, poświęcam cały mój czas tworzeniu ci filmowej i scenie. Czuję się tymczasem szczęśliwą i zadowoloną.

Kasyno Spółdz. Urzędników
Sienkiewicza 40

WYDAJE w OGRODZIE SMACZNE
OBIADY

z 3 dań — 1.80 z 4 dań — 2.80
Podczas obiadu koncert 26

KRONIKA

SIERPIEŃ

2

PIĄTEK

DZIS:
N. M. P. Anielskiej
JUTRO:
Zn. relikw. św. Szczep.

Wsch. słońca g. 3 m. 58
Zachód „ g. 19 m. 29

Ws. księżycy g. 0 m. 17
Zachód „ g. 18 m. 28

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:

L. Pawłowskiego (Piotrkowska 307), E. Hamburga (Główna 50), B. Gluchowski (Narutowicza 4), J. Sitkiewicza i S—ka (Kopernika 26), A. Charemzy (Pomorska 12), A. Potasza (Pl. Kościelny 10).

Pozatem stale dyżurują następujące apteki:

H. Dutkiewicza (Zgierska 97), A. Szymańskiego (Przędzalniana 75), Z. Gorczyckiego (Przejazd 59), A. Bussego (Rzgowska 59). (w)

Osobiste

W dniu wczorajszym rozpoczął miesięczny urlop wypoczynkowy Naczelnik Wydziału Zdrowia Publicznego Urzędu Wojewódzkiego Dr. St. Skalski.

Zastępować go będzie w czasie nieobecności inspektor lekarski Woj. Łódzkiego Dr. Stefan Ładyński.

Wnuk króla egipskiego w Łodzi

Pomiędzy studentami politechniki w Zurichu, którzy bawili onegdaj w Łodzi, znajdowała się grupa Egipcjan, złożona z 8 osób, a wśród nich był wnuk króla egipskiego Fuad Gidi.

Wnuk królewski niezem od swych współbraci nie różni się, ani też w stosunku do innych kolegów, a o jego królewskiej krwi przypominają sobie koledzy tylko wówczas, gdy zależy im na jego dobrze zaopatrzonej portfelu.

Charakterystycznym jest, że studenci egipcjanie, którym religia zabrania używania alkoholu, dopiero w Łodzi podczas obiadu skosztowali poraż pierwszy wódki, w której zasmakowali, a innymi kolegom tłumaczyli, że prorok chyba nie uważał za grzech wypicie kilku kieliszków... (b)

Zarządzenie ważne dla eksporterów mięsa

Od dłuższego już czasu hurtownicy mięśni starali się o uchylenie podatku obrotowego od mięsa eksportowego.

Wczoraj nadeszło wyjaśnienie ministerstwa według którego zawieszony zostaje pobór tego podatku od transakcji eksportowych w okresie począwszy od lipca r. b. (b)

Koszty utrzymania

W dniu dzisiejszym odbędzie się w wydziale statystycznym magistratu posiedzenie komisji notyfikującej ceny, wchodzące w skład budżetu rodziny robotniczej.

Obliczenie zmian kosztów utrzymania za lipiec odbędzie się w poniedziałek dnia 5 b. m. i według prowizorycznych obliczeń lipiec wykaże drobną niższe tych kosztów w porównaniu z czerwcem. (b)

Emeryci, uwaga!

Jak już donosiliśmy, związek emerytów domagał się zniesienia podatku od dodatku mieszkaniowego, który to podatek potrącony był przy wypłacie emerytury.

Izba skarbową otrzymała obecnie polecenie zaprzestania poboru tego podatku, a pobrany już podatek za czas od 1 maja r. b. zostanie emerytom zwrócony przy wypłacie emerytury za lipiec. (b)

Nadużycia w Związku Pracowników Kasy Chorych

Przewodniczący zdefraudował 17 tysięcy złotych

Od kilku lat przy klasowym związku pracowników kasy chorych m. Łodzi istnieje tak zwana komisja handlowa, której zadaniem jest umożliwianie członkom związku zakupu różnych towarów i przedmiotów na raty. Należne raty potrącały pracownikom przy wypłacaniu im poborów. Na czele komisji stali: przewodniczący związku Łyczkowski i sekretarz związku Barański.

Od pewnego czasu wśród członków związku poczęły krążyć wersje o nadużyciach jakich mieli się dopuszczać niektórzy członkowie zarządu a przede wszystkim

przewodniczący Łyczkowski. Na ostatnim zebraniu pracowników doszło na wet do burzliwych scen, gdyż na żądanie większości członków związku aby przewodniczący udzielił w tej sprawie wyczerpującego wyjaśnienia, Łyczkowski nie tylko nie zdemontował tych wersji, ale sprawę tę nawet zbagatelizował. W związku z tem zebrani powzięli uchwałę nakazującą komisji rewizyjnej do przeprowadzenia dokładnej kontroli ksiąg kasowych. W czasie kontroli wyszło na jaw, że Łyczkowski nie księgował zupełnie sum jakie wpływały do kasy związku z racji zciąga-

nym od pracowników rat oraz nie regulował należności firmom, dzięki czemu weksle wystawiane przez związek szły do protestu. Następnie komisja rewizyjna stwierdziła, iż wykazany przez Łyczkowskiego obrót nie wynosił jak wynikało z księgowania 90 tys. zł. lecz 220 tys. zł. Prócz tego w kasie było brak gotówki w sumie 6 tys. zł., która powstała z prowizji udzieleny przez firmę w wysokości 3% od ogólnej sumy obrotu dokonanej przez związek.

W końcu komisja stwierdziła, iż Łyczkowski pod pieczęcią związku żyrował swoje własne weksle prywatne, których nie wykupywał. Wreszcie stwierdzono również, że część urzędników, którzy nie prowadzili sobie dokładnego obliczenia wpłaconych rat zostali poszkodowani, gdyż Łyczkowski potrącał raty nawet i w tym wypadku kiedy suma należna od danego pracownika została już całkowicie wpłaconą. Sum nadpłaconych komisja również w kasie nie znalazła. Ogółem Łyczkowski sprzeniewierzył na szkodę organizacji 17 tys. zł.

Wobec tego, że Łyczkowski nie udzielił dostatecznych wyjaśnień na żądanie komisji rewizyjnej, sprawa ta w dniu wczorajszym została skierowana do urzędu prokuratorskiego przy sądzie okręgowym w Łodzi. (w)

Zagadkowe morderstwo pod Łęczycą

Młoda kobieta ofiarą zbrodni

Powiatowa komenda P. P. w Łęczycy została wczoraj powiadomiona o zagadkowym morderstwie we wsi Wielkie Wojki pow. łęczyckiego na osobie 30-letniej Kazimierzy Chojnackiej. Zameldowanie o powyższym wypadku złożył władzom policyjnym mąż zamordowanej Stanisław Chojnacki i oświadczył, że żona jego została zabita wystrzałem z rewolweru przez nie-

znanych sprawców rzekomo w celu rabunkowym.

Na miejsce zagadkowej zbrodni wyjechał komendant powiatowej policji w Łęczycy podkomisarz Wesółowski, który wszczął energiczne dochodzenie w kierunku ustalenia podłoża zbrodni oraz ujęcia sprawców morderstwa. (w)

Znowu napad rabunkowy

Bandyta steroryzował domowników i obrabował mieszkanie

Nocy onegdajszej we wsi Podwody pod Piotrkowem jakiś niewykryty dotąd sprawca dokonał zuchwałego rabunku w mieszkaniu miejscowego gospodarza Władysława Pączkowskiego. Bandyta zagroziwszy rewolwerem domownikom zażądał zachowania całkowitej ciszy i milczenia, gdyż jak oświadczył, drogo to może kosztować nieposłusznym, bowiem stojący za oknami jego towarzysze na rozkaz bandyty wymordują wszystkich domowników. Napadnięci podnieśli na żądanie rabusia ręce do góry i stłoczyli się w jednym rogu izby. Bandyta zażądał wtedy

wydania pieniędzy. Pączkowski nie stawiając oporu zbirowi, wydał mu całą gotówkę, w kwocie 45 zł. Bandyta nie zadowolony z tak małego łupu przeszukał doszczętnie mieszkanie i zabrał garderobę męską i damską.

Powiadomione o powyższym rabunku władze policyjne w Piotrkowie wszczęły natychmiast dochodzenie i ustaliły, że rabus nie miał współników lecz dokonał rabunku sam.

Jak się dowiadujemy policja jest już na tropie zuchwałego bandyty. (w)

Katastrofa, jakich wiele

Zderzenie dwóch samochodów na szosie

W ubiegłą sobotę na szosie pod Łąkami w okolicach Poznania samochód biorącego udział w Zjeździe gwiazdystym przemysłowca łódzkiego p. Hoffmana zderzył się z innym samochodem. Wskutek gwałtownego wstrząsu małżonka p. Hoffmana znajdująca się w aucie, uderzyła głową o szybę i uległa częściowemu „oskalpowaniu”. Odlamki szkła zdarły jej bo-

wiem skórę z włosami z potylicy. Siedzący przy kierownicy p. Hoffman oraz dwaj inni pasażerowie auta wyszli z katastrofy bez szwanku. Samochód marki „Tatra” został doszczętnie zdruzgotany.

Ciężko ranną ofiarę wypadku p. Hoffmana umieszczono w szpitalu w Ostrowie i jak się dowiadujemy stan jej zdrowia nie budzi obaw. (w)

Powtórna lustracja w Magistracie

dotyczy głównie budowy domów na Polesiu i asfaltowania ulic

W dniu wczorajszym delegacja ministerstwa spraw wewnętrznych z dr. Rozwadowskim na czele w dalszym ciągu badała księgi, dotyczące się miejskich wydatków na cele inwestycyjne, a w szczególności budowy domów na Polesiu i asfaltowania ulic.

Po ukończeniu badania ksiąg, które go dokonywuje dwóch buchalterów, komisja, w której skład wchodzi również jeden z inżynierów ministerjalnych, w towarzystwie ławnika Izdebskiego i inżynierów miejskich zwiedzi domy robotnicze, dom na Podmiejskiej, a następ-

nie przeprowadzi lustrację bruków łódzkich ze specjalnem uwzględnieniem Piotrkowskiej, na której ma być wylany asfalt.

Po ukończeniu lustracji, komisja ministerjalna przedstawi rezultat swych prac w departamencie samorządowym, a wówczas ministerstwo poweźmie ostateczne decyzje co do zamierzonej pożyczki miejskiej i wyda specjalny komunikat prasowy o stanie finansów samorządu łódzkiego i jego prac inwestycyjnych. (b)

Zwiększenie zasiłków dla rodzin rezerwistów

Jak wiadomo, rodzinom rezerwistów, powołanych na ćwiczenia należy się zapomoga w wysokości od 60 gr. do 1.30 w zależności od stanu rodzinnego rezerwisty.

Obecnie wydane zostało zarządzenie w myśl którego rodzina rezerwisty, który pracował w zakładach wojskowych otrzymywać będzie zasiłek dodatkowy w wysokości 50 proc. dla dwóch członków rodziny zarobku rezerwisty. (b)

Czyn, godny naśladowania

Właściciele majątku Brus, Stoki oraz innych mająt. leżących na terenie województwa łódzkiego, na jednym z ostatnich zebrań towarzyskich postanowili nie urządzać dorocznym zwyczajem dożynek w swych majątkach, lecz za pieniądze te uchwalono wysłać pewną liczbę robotników rolnych, celem zwiększenia P. W. K. (w)

Zuchwała kradzież w Piotrkowie

W dniu onegdajszym nieznanymi złoczyńcy zakradli się do mieszkania dyr. kasy chorych w Piotrkowie p. Sucheckiego Zygmunta zam. przy ul. Słowackiego 35, skąd skradli różną garderobę oraz rewolwer. O powyższej kradzieży zawiadomiono władze policyjne, które prowadzą dochodzenie w tej sprawie. (w)

Nie wolno zwalniać z pracy z powodu ćwiczeń wojskowych

W związku z licznymi wypadkami skarg zgłoszonych do inspektorów pracy za wypowiedzenie posad z powodu pełnienia obowiązku ćwiczeń przez rezerwistów, zwróciły inspekcje uwagę pracodawców, że zgodnie z ustawą o obowiązku wojskowym pracodawcom grozi za takie postępowanie odpowiedzialność karno-sądowa. (w)

Oszuści w roli urzędników asekuracyjnych

W tych dniach na terenie gminy Opaków pow. kaliskiego pojawiło się dwóch nieznanych osobników, którzy przybyli tam samochodem i przedstawiając się za urzędników dyrekcji ubezpieczeń wzajemnych pobrali od miejscowych gospodarzy składki pieniężne, a mianowicie: Od Kopia Pawła zł. 5.25 gr., od Franciszka Rejlucha zł. 15.52 gr., Grzeszaka Wawrzyńca zł. 19.17 gr., poczem odjechali w niewiadomym kierunku.

W drodze wywiadów ustalono, że nie byli to urzędnicy, lecz zwykli oszuści wobec czego władze policyjne zarządziły energiczne poszukiwania w kierunku ujęcia pomysłów oszustów. (w)

Zmniejszenie frekwencji w tramwajach miejskich

Jak się dowiadujemy w porównaniu z innymi miesiącami daje się zauważyć zmniejszenie się frekwencji w tramwajach łódzkich o 10—15%. Zmniejszenie się frekwencji spowodowane jest masowymi wyjazdami na wypoczynek oraz nieobecnością młodzieży szkolnej w mieście. (w)

Budowa pomnika Tadeusza Kościuszki

Pod przewodnictwem p. prezydenta Ziemięckiego odbyło się posiedzenie Komitetu Budowy Pomnika Tad. Kościuszki.

Przed rozpoczęciem obrad członkowie Komitetu zwiedzili roboty przy budowie cokół pomnika, zaznajamiając się z postępowaniem i sposobem przeprowadzenia budowy betonowego trzonu pomnika. Budowa ta jest już na ukończeniu. Obecnie prowadzone są prace nad konstrukcją, w której umocowana zostanie figura pomnika.

Po złożeniu sprawozdania z prac nad odlewem figury i metoz. Komitet przystąpił do rozpatrzenia sprawy zakupu materiału na stopnie pomnika oraz zakupu blachy miedzianej na obłożenie cokółu.

W wyniku obrad postanowiono rozpisać konkurs na zakup blachy miedzianej oraz jej zmontowanie na cokole; poza tym po wyjaśnieniach projektodawcy pomnika art.—rzeźb. Lubelskiego, Komitet wyowiedział się za wybudowaniem stopni pomnika z piaskowca.

Uchwały Komitetu rozpatrzone zostaną na najbliższym posiedzeniu Magistratu.

W rocznicę czynu 6-sierpnia 1914 r. Uroczysty obchód w Łodzi

Dnia 6 sierpnia rb. mija lat 15 od chwili, gdy pierwszy oddział strzelecki rozpoczął pod wodzą swego Wielkiego Twórcy i Komendanta Józefa Piłsudskiego marsz pod hasłem „Per aspera ad astra” — po przez niedolę, cierpienia i krew swoją do zbawiennych szczytów odzyskania niepodległości i restytucji Państwa Polskiego.

Piękny a wielki czyn walki, czyn tego dnia, który stał się kamieniem węgielnym naszych dziejów nowoczesnych, uczestnicy walk legionowych w całym Kraju obchodzą nader uroczystie.

Związek Legionistów Polskich w Łodzi zwyczajem lat ubiegłych i w roku bieżącym urządza uroczysty obchód tej rocznicy.

W dniu 5 sierpnia rb. w godzinach wieczorowych odbędzie się capstrzyk. Orkiestry przedefilują uli-

camy w różnych kierunkach miasta. Tegoż dnia o godz. 19 m. 30 przed gmachem D. O. K. (róg Zamenhofa i Al. Kościuszki) zbierają się wszystkie organizacje b. wojskowych wraz ze sztandarami, poczem z orkiestrą na czele pomaszerują na grób Nieznanego Żołnierza, gdzie nastąpi złożenie wieńca.

W dniu 6 sierpnia o godz. 19 w salach Kasyna Garnizonowego (Al. Kościuszki 4) odbędzie się uroczysta akademja.

W części pierwszej przemawiać będzie prezes Federacji Zw. b. Obrońców Ojczyzny Dr. Fichna. Zagai akademję wiceprezes Zarządu Wojewódzkiego Zw. Legionistów Polskich w Łodzi — Seweryn Malinowski.

Część drugą wypełnią produkcje artystyczne oraz orkiestra wojskowa 28 pułk. piech. Strzelc. Kan. —

Szewcy o swoich bolączkach Wszechpolski zjazd szewców w Poznaniu Cel i program zjazdu

Pomimo zapowiedzianego ogólnego zjazdu rzemiosła polskiego, specjalnie ciężki kryzys przeżywany od dłuższego czasu przez szewstwo polskie, skłonił przedstawicieli tego rzemiosła do zwołania ogólnopolskiego zjazdu wszystkich chrześcijańskich cechów szewckich.

Zjazd odbędzie się, w Poznaniu 15 b. m.

Organizacją zjazdu w Poznaniu zajmuje się p. Jan Rebelski prezes związku cechów szewckich na województwo poznańskie.

Celem zjazdu jest omówienie wszystkich spraw interesujących rzemiosło szewckie w pierwszym rzędzie spraw podatkowych i izb rzemieślniczych. Program zjazdu jest następujący: Msza Św. w kościele farnym o godz. 9-ej rano, otwarcie zjazdu w sali Jarockiego przy ul. Maształerskiej o g. 11-tej. Po przemówieniach powitalnych i wyborze prezydium zjazdu wygłoszone będą referaty: Ustawa przemysłowa, a rzemiosło, Sprawy podatkowe, Sprawy ogólne. Szkolnictwo zawodowe i Spółki surowcowe. Zjazd zakończony zostanie powzięciem odpowiednich uchwał i wspólnym obja-

dem. Nazajutrz, 16 b. m. uczestnicy zjazdu zwiedzą wystawę.

Poszczególne cechy we wszystkich większych miastach zajmą się organizacją zjazdu na miejscu, aby wypadł on jak najokazalej.

Czuwa nad tym specjalny Komitet honorowy, do którego z miasta Łodzi wchodzi p. Józef Jakubiec.

Z innych miast należą do Komitetu pp. Władysław Dobrzyński (Warszawa), Teofil Gawroński (Wilno), Tasięcki (Kraków), Petrowicz (Częstochowa), Paweł Lotter (Katowice), Cybulla (Grudziądz) i Fr. Górczak (Buk). Wal.

Ze Związku Legionistów Polskich w Łodzi

Zarząd Związku Legionistów Polskich w Łodzi wzywa wszystkich swych członków do przybycia w dniu 5 sierpnia rb. o godz. 19 m. 30 na miejsce zbiórki przed gmachem D.O.K. (róg Zamenhofa i Al. Kościuszki) oraz uprasza o jak najliczniejsze przybycie członków wszystkich Organizacji b. Wojskowych celem wzięcia udziału w pochodzie i w złożeniu wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza.

Zjazd higienistów polskich

W czasie od 4 do 5 września r. b. obradować będzie w Inowrocławiu VII Zjazd Powszechny Higienistów Polskich. Zjazd poświęcony będzie wyłącznie sprawom zdrowiska i uzdrowisk polskich. W dniu 3 września uczestnicy Zjazdu odwiedzą Ciechocinek dla obejrzenia źródła termalnego, oraz najnowszych inwestycji odwadniających zdrojowisko.

Po zakończeniu obrad w dniu 6 września uczestnicy wezmą udział w wycieczce, którą pojedzie t. zw. „Szlakiem lechickim” i zwiedzi bliskie miejscowości historyczne, jako to: Kruszwica, Strzelno, Prokop, Trzemeszno, Gniezno. Wycieczka zakończy się przyjazdem do Poznania, gdzie nastąpi zwiedzenie F. W. K.

Bezpośrednio po Zjeździe Higienistów odbędzie się w Poznaniu w dniu 7 i 8 września Zjazd Lekarzy Sanitarnych. W ten sposób uczestnicy I Zjazdu higienistów będą mogli wziąć udział i w tym zjeździe.

W naftowym przemyśle polskim lepsza konjunktura

Położenie w polskim przemyśle naftowym jest obecnie zadowalające. Organizacja kartelu ustaliła jednolitą politykę cennikową i produkcyjną, donoszącą też o lepszych wynikach wierzeń, co wobec niedawno wypowiedzianych obaw co do wyczerpania się małopolskich źródeł naftowych, jest faktem bardzo pomyślnym. Ceny krajowe, wskutek bardzo wysokich cen prohibicyjnych, są wysokie, a cena krajowa parafiny jest dwa razy wyższa od ceny eksportowej. Dalsze podwyższenie tych cen umożliwiłoby już konkurencję produktom zagranicznym, mimo cen prohibicyjnych. Zwłaszcza ze strony Rosji czynione są w tym kierunku próby.

Podróż rumuńskiego ministra

W dniu 4 b. m. przybywa do Polski rumuński minister przemysłu i handlu, p. Madgearu dla oddania wizyty ministrowi Kwiatkowskiemu.

Na spotkanie gościa wyjedzie do Krakowa minister Kwiatkowski, poczem obaj ministrowie po zwiedzeniu Krakowa, udadzą się 4-go wieczorem do Katowic, 5-go wyjadą do Poznania, w celu obejrzenia P. W. K., 6-go przybędą do Gdyni, gdzie zwiedzą urządzenia portowe, 7-go wreszcie przyjadą do Warszawy, skąd 8-go minister Madgearu wyjedzie z powrotem do Rumunii.

Upzejmie prosimy naszych abonentów o zawiadomienie nas w razie niedoręczenia pisma przez roznosicieli, względnie o późnym doręczaniu.

Administracja „HASŁA”
Piotrkowska 15, tel. 63-66.

Karol Capek

DEFRAUDANT

Nowela

(przekład z czeskiego)

— Widzi pan — zaczął Kolda po pewnym czasie — po pańskich oczach poznać, że z panem jest coś w nieporządku. Ja na miejscu pana wyznałbym wszystko...

Na twarzy Redla perliły się krople potu.

Kolda poszedł w stronę pieca, aby porzucić suszące się na ławce grzyby.

Po chwili zaczął znów: — Niebawem stwierdzimy pańską identyczność...

Redl milczał uparcie.

Kolda począł czyścić swą fajkę; mrucał coś pod nosem. Wreszcie rzekł znów głośno:

— Potrwa może dwa miesiące, nim stwierdzimy, kim pan jest. Przez ten czas będziemy pana tu trzymali... Ale to drugie miesiące zostaną panu potem za-

liczone w poczet kary.

Redl westchnął i szepnął!

— Dlaczego każdy mówi, że mu się niepodobam?

— Dlatego, że pan się czegoś obawia, coś ukrywa... A tego nikt nie lubi. Dlaczego nie patrzy pan nikomu wprost w oczy? Bo gnębi pana niepokój, panie Redl.

— Rosner... nazywam się Rosner...

— Rosner? Rosner?... Zaraz!... Nazwisko to jest mi znane.

— Ferdynand Rosner, urzędnik bankowy... Bank rolny w X... — rzekł cicho błądy mężczyzna.

— Aha! — krzyknął z zadowoleniem wachmistrz Kolda. Sprzeniewierzenie! Mój drogi, dlaczego pan tego od razu nie powiedział? Przecież pana szukają już od trzech miesięcy... No, coś takiego, o mała co byłbym pana puścił wolno, a

pan jest Rosner!... Marjanku — zawołał do wchodzącego żandarm — to jest Rosner, defraudant.

— Rosner zatrząsał się.

— Do tego pan się przyzwyczai, panie Rosner — zapewnił Kolda — ale teraz niech mi pan powie, gdzie się pan ukrywał przez te trzy miesiące.

— Ukrywał? — rzekł gorzko Rosner. Przebywałem w wagonach sypialnych, mieszkalem w najdroższych hotelach. Tam nie pytają, kim kto jest i skąd przybywa.

— Więc miał pan duży wybór, prawda? — spytał Kolda.

— Ale skąd! — mówił Rosner, szczęśliwy, że może się wygadać. — Mu siałem unikać skromnych hoteli. Żyłem wciąż nad stan. Nigdzie nie zatrzymywałem się dłużej niż przez trzy noce. Tylko tutaj... I tutaj mnie schwyciliście.

— Zabrane z banku pieniądze pewno pan już wydał, co?

— Tak — rzekł Rosner. Ale takiego życia nie zniosłbym dłużej, nawet gdybym miał pieniądze. Przez te trzy miesiące nie mogłem się nawet spokojnie najeść do syta. Gdy tylko ktoś na mnie spojrzał, myślałem, że to detektyw i szybko odchodziłem... A każdy jakos

przyglądał mi się uważnie... Dlaczego? Czy mam wygląd zbrodniarza?

— Teraz już nie, proszę pana — zapewnił przyjaźnie Kolda — teraz wygląda pan jak my wszyscy... Ale przedtem... pan mi się niepodobał...

Wachmistrz Kolda zwrócił się do żandarmów:

— Zaprowadźcie Rosnera do sądu. Jeszcze niema szóstej, więc dzisiejszy dzień zostanie mu wliczony w poczet aresztu. Gdyby dziś nie była niedziela, poszedłbym też, aby tam zwrócili uwagę... hm...

Wiecie, Marjanku — rzekł wachmistrz Kolda tegoż dnia wieczorem — muszę wam powiedzieć, że ten Rosner bardzo mi się podoba. To bardzo miły człowiek, nieprawdaż? Sądzę, że nie dostanie więcej jak rok więzienia.

— Prosiłem tam — rzekł rumieniąc się żandarm — aby mu dali dwa koce. Przecież on nie jest przyzwyczajony spać na drewnianym tapczanie...

— Słusznie — rzekł Kolda zadowolony. Poproszę naczelnika więzienia, aby od czasu do czasu z nim porozmawiał. Niech ten Rosner odczuje, że jest znów między ludźmi.

TERENY LETNISKOWE MAJĄTKU SOKOLNIKI (Pod Łodzią) NAJWIĘKSZE KLIMATYCZNE LETNISKO

TERENY LETNISKOWE MAJĄTKU SOKOLNIKI położone są o 16 klm od Łodzi, 8 klm od miasta Ozorkowa, 7 klm od miasta Zgierza. 1 i pół od linii tramwajowej Łódź—Ozorków (przystanek tramwajowy Emilia) stanowią prawie, że jedyną miejscowość w okolicach m. Łodzi o wybitnych warunkach zdrowotnych. CAŁY TEREN POKRYTY JEST LASEM SOSNOWYM. W celu utrzymania leśnego charakteru letniska, właścicielom nabytych działek dozwolone będzie wycięcie 30 proc. drzew, znajdujących się na działce.

Warunki komunikacyjne ze względu na linię tramwajową Łódź—Ozorków, dobre. Tramwaje kursują co 40 minut. Podróż z Łodzi tramwajem trwa 30—40 minut. Z chwilą powstania letnisk tramwaj będzie przeprowadzony przez tereny letniskowe.

Warunki aprowizacyjne idealne. Poza dużym majątkiem Sokolniki, w sąsiedztwie terenów znajduje się kilka wiosek. Celem dania możliwości kupienia letnisk najszerzemu ogółowi, teren podzielony został na mniejsze działki wynoszące przeciętnie 1000 metrów kwadratowych. Przez wzgląd na bardzo niskie ceny, płatne w ciągu jednego roku, jesteśmy pewni, że w stosunkowo krótkim czasie osiągniemy zamierzony cel. Cena zależy od położenia, stopnia zadrzewienia, jakości drzew i siedliska waha się od 50 gr. do 85 gr. za metr kwadratowy.

Sprzedaż działek uskutecznia się na następujących warunkach: przy kupnie na spłaty nabywca wpłaca 25 proc., pozostałą zaś sumę w 11 równych ratach miesięcznych bez oprocentowania.

Przy kupnie za gotówkę i nabywaniu całych bloków (dla spółdzielni, instytucji)—ustępstwa.

Dotychczasowa ilość działek (około 2.000) w pierwszej i drugiej parceli została rozsprzedana zaledwie w ciągu kilkunastu dni.

Wobec tak wielkiego popytu nie wszyscy reflektanci zdołali kupić sobie kawałek terenu leśnego pod budowę własnego letniska i dlatego też zarząd majątku Sokolniki postanowił rozparcelować jeszcze jedną część terenu leśnego na letnisko, stwarzając w ten sposób największe miasto — ogród pod Łodzią.

Obecnie przyjmuje się zamówienia na działki w nowej parceli w biurze sprzedaży przy ulicy Zawadzkiej 16-a (róg Wólcząńskiej) tel. 27-52, 69-44. Kierownik sprzedaży **Z. KOTKOWSKI**

Kino-teatr „PALACE“

PIOTRKOWSKA 108

„CZARY“ Kino w ogrodzie

CEGIELNIANA 34

Dziś i dni następnych wielki monumentalny dramat p. t.

OJCIEC SERGJUSZ

Wspaniały film miłości i poświęcenia podług nieśmiertelnej powieści Hr. LWA TOLSTOJA
W roli tytułowej IWAN MOZZUCHIN W roli kobiecej NATALJA LISIENKO

Muzyka M. LIDAUERA

Na pierwszy seans codziennie od godz. 4.30 do 6 pp., w soboty i niedziele od 2—3 wszystkie miejsca po 50 groszy i 1 złoty.

Uwaga: Ceny miejsc ZNIŻONE

◆ PALACE ◆

Orkiestra powiększona

Na pierwszy seans codziennie od 4.30 do 6 pp., w soboty, niedziele i święta od 2—3 pp. wszystkie miejsca po 50 groszy.

UWAGA: W razie niepogody seanse na sali.

◆ CZARY ◆

„ODEON

PRZEJAZD 2

„WODEWIL”

GLÓWNA 1

„CORSO”

ZIELONA 2

162

Dziś i dni następnych

Najrozkoszniejsza artystka świata

CLARA BOW

w szampańskiej salonowej sztuce p. t.

RUDOWŁOSA

W pozostałej roli LANE CHANDLER

Nadprogram FARSA.

Dziś i dni następnych

Monumentalne arcydzieło z życia dalekiego wschodu

LON CHANEY

„Mistrz Maski” w obrazie p. t.

MANDARYN WU

W rolach kobiecych

ANNA MAY WONG RENEE ADORÉE

Nadprogram FARSA

Dziś i dni następnych

Wielka parada w powietrzu p. t.

ORŁY
WOJENNE

emocjonujący dramat wojenno-lotniczy
W rolach głównych Raymond KEAN i Barbara KENT

Nadprogram EARSA

CENY MIEJSC ZNIŻONE!

CENY MIEJSC ZNIŻONE!

Pełna przygód podróż poślubna z Helu do Chełma

Poważny handlowiec warszawski p. Karol Stawiarski (ul. Brzeska 2) wybrał się do Poznania na wystawę, chcąc zapoznać się z dorobkiem polskiego przemysłu.

W domu pozostała jego żona, p. Marja. Nazajutrz po wyjeździe męża p. Stawiarska otrzymała list od swej siostry p. Stefanji Bilewskiej, która, bawiąc na Pomorzu poznała tam młodego urzędnika z Chełma, p. Jana Bilewskiego i wyszła za niego żoną.

Ślub odbył się przed kilku tygodniami.

Po weselu młoda para wyjechała w podróż poślubną nad morze.

Wracając z Helu do Chełma, pp. Bilewscy postanowili zatrzymać się w Warszawie, aby młody małżonek mógł poznać rodzinę swej żony.

Wobec tego p. Stefanja napisała do siostry list z oznajmieniem, że we wtorek przyjeżdża z mężem do Warszawy.

Zgodnie z zapowiedzią młoda para przybyła we wtorek do stolicy i wprost z dworca udała się do mieszkania p. Stawiarskich na ul. Brzeska.

P. Marja czule powitała siostrę i szwagra. Zatrzymała ich na noc, a nie chcąc przeszkadzać młodej parze, sama udała się na nocleg do sąsiadów.

Pp. Bilewscy, nie znając Warszawy,

niebacznie zostawili na noc otwarte okno. Skutek był łatwy do przewidzenia. Otwarte okno na parterze skusilo złodzieja, który wskoczył do pokoju, zabrał wiszące na krześle obok łóżka ubranie p. Bilewskiego i bezszelestnie ułotnił się.

Przebudzenie młodej pary było bardzo przykre. Po krótkiej naradzie z żoną p. Bilewskiego, pozbawiony własnego ubrania, postanowił włożyć garnitur swego nieznanego szwagra.

Tymczasem p. Stefanja udała się na poszukiwanie siostry, aby ją czempredziej zawiadomić o nieszczęściu i zasięgnąć jej rady.

Trzeba trafiać, że w chwilę po jej wyjściu przed drzwiami mieszkania stanął p. Stawiarski, który właśnie przyjechał z Poznania. Otworzył zamek własnym kluczem, nacisnął klamkę i

stanął jak wryty.

Na łóżku siedział jakiś mężczyzna ubrany w jego garnitur.

— A mam cię, złodzieju! — krzyknął, rzucając się na nieznajomego.

— Stój pan, ja jestem pańskim szwagrem — jęknął pan Jan.

— A już! Bujać to my, nie nas... — zawołał p. Stawiarski i zabierał się do spuszczenia nieznajomemu solidnego łania.

P. Jan nie pozostał dłużny. Obaj panowie wzięli się za czupryny i narobili takiego piekła, że aż przybiegł posterunkowy, pełniący służbę na sąsiedniej ulicy.

Dopiero przybycie pań wyjaśniło sytuację. Pogodzeni szwagrowie padli sobie w objęcia i dali sobie buzi z dubeltówki.

ROZRYWKA i ODPOCZYNEK PO PRACY

TEATR KINO WIDOWISKA RADJO

TEATRY

Teatr Miejski: — Peryferje.
Teatr Letni: — Klejnoty naszych rewji.

Co grają w kinach

Apollo: — „Gdy mężczyzna kocha“.
Czary: — „Ojciec Sergjusz“.
Corso: — „Orły wojenne“.
Capitol: — „Rosita“.
Grand Kino: — „Donżuan w pensjonacie“.
Luna: — „Szkarlaćne róże i czerwone usta“.
Ludowy: — „Z dymem pożarów“.
Odeon: — „Wojna kobiet“.
Palace: — „Ojciec Sergjusz“.
Resursa: — „Miłość dziewczyny z Music Hallu“.
Spółdzielnia: — „Człowiek śmiechu“.
Wodewil: — „Mandaryn Wu“.

TEATR MIEJSKI.

WYSTĘPY TRUPY WILEŃSKIEJ.

„Peryferje“ po cenach najniższych.
Dziś, piątek, piękna sztuka Franciszka Lan-
dera „Peryferje“ po cenach najniższych (od
50 gr do 5 zł. 50 gr.).
Jutro, sobota, dwa przedstawienia:
o godz. 4 popołudniu sztuka Szaloma
Asza „Kidusz Haszem“ (Święć się Imię Two-
je) po cenach najniższych.
Wieczorem o godz. 8.30 po cenach popular-
nych „Noć na starym rynku“.

TEATR W OGRODZIE STASZICA.

Ostatnie trzy przedstawienia
„Klejnotów naszych rewji“.
Dziś, piątek, jutro sobota i niedziela ostat-
nie trzy przedstawienia „Klejnotów naszych
rewji“, które ustępują miejsca nowej, przebu-
wowej rewji p. t. „Zastaw się a postaw się“.
Udział przyjmują: Jurdzińska, Faleńska, Pu-
chniewska, Pilati, Szmarałowa, Tatarzkiewicz,
Winawer, Melina, Hajduga, Suwalski, Staszew-
ski, Dąbrowski, Skorasiński, Szmarałowski,
Matuszkiewicz i inni.
Reżyseruje K. Tatarzkiewicz, część choreo-
graficzną prowadzi R. Szmarałowski, muzycznie przy-
gotowuje Z. Białostocki.

„KINO SPÓŁDZIELNIA“.

Aktor Veidt, utalentowany psychopata, któ-
ry upodobał sobie role demonicznych history-

ków i sadyistów, na odmianę sięgnął do reper-
tuaru Lon Chaneya, aktora o stu twarzach i
pokazał nam upiorną maskę „Człowieka śmie-
chu“.

Barwna epoka ang. króla Jakóba i królowej
Anny, pena kontrastów, światła i cieni — ob-
fituje w elementy kinowe, ale reżyser Leni
(wytw. Universal) wydobyl z chaosu powieści
Viktora Hugo jedynie anegdotę o lordowskim
dziecku, któremu na rozkaz okrutnego króla
zniekształcili twarz, czyniąc zeń upiora o tra-
gicznym uśmiechu.

W powieści bohater Viktora Hugo urasta
do rozmiarów groźnego symbolu, śmiech jego
staje się wyzwaniem rzuconym tyranom, a
przemowa w parlamencie brzmi jak rewolu-
cyjna pieśń.

Jest jeszcze w tym filmie dziwna kobieta,
o której zapomnieć trudno. Nowa ta gwiazda
nazywa się Baklanowa, ale powinnaby nazy-
wać się np. Circe, gdyż mogłaby snadnie spro-
wadzić na manowce niejednego Odyseusza.

„CAPITOL“.

„Rosita“ wielki i piękny ten film zrobiony
został z wervą i prawdziwym talentem jaki
posiada genialny reżyser E. Lubicz. Niewiele
powstało takich filmów od czasu istnienia kine-
matografji. Sytuacje odznaczają się wyborem
napieciem dramatycznym, a momenty wesole
cechuje subtelny dowcip. Wystawa tego filmu
stoi na b. wysokim poziomie artystycznym.
Doprawdy trudno w kilku słowach określić war-
tość tego poematu: trzeba go obejrzeć.
Główną rolę kreuje urocza i słodka Mary
Pickford. Bajeczna ilustracja muzyczna pod
kier. Sz. Bajgelmana czyni na widzu wielkie
wrażenie.

„LUNA“.

Szczęśliwy pomysł dyr. kino-teatru „Lu-
na“ demonstrowania dwóch filmów zasługuje
na uznanie, ponieważ urozmaica widzowi pro-
gram i bawi go podwójnie. W tym tygodniu
widzimy na ekranie „Luna“ dwie świetne ko-
medje, jedną europejską, drugą zaś amery-
kańską. Mimo wielkich różnic pod względem
gry, wystawy i tendencji, obie komedje speł-
niają znakomicie swój cel, mianowicie: obie
bawią doskonale widza. „Szkarlaćne róże i
czerwone usta“ malują nam przygody uroczej
kobietki zaplątanej w zabawną intrygę, a peł-
nej temperamentu i humoru. Akcja toczy się
wartko, powodując co chwila wybuchy wesoło-

ści na widowni, zaś urocza wiedeńska Liana
Haid czaruje swą gracją i wdziękiem.

Panienska z barem na kółkach jest komedią
amerykańską o szalonym tempie, arcybogatej
wystawie, ciekawej akcji, otwierającej przy-
gody i lobuzerstwo sličnej Coolen Moore o ra-
sowych, pełnych temperamentu nóżkach, która
kolejno z kelnerki i lotniczki staje się aż księż-
ną, po pełnych humoru perypetjach.

„GRAND KINO“.

W okresie letnim, największym powodze-
niem cieszą się zupełnie zasłużenie, lekkie, peł-
ne beztróskiego humoru i niefrasobliwej pi-
kanterji farsy. Pieniąc się dowcipnemi i lek-
ka jak pianka szampańska akcja, maluje przygo-
dy zapalonego zdobywcy kobiet, wytrawnego
don Juana, którego kreuje z właściwą mu ele-
gancją i lekkością znakomity Reinhold Schün-
tzel, zaś partnerką jego jest piękna Helena
Steels, pełna temperamentu i uroku, otoczona
wieńcem uroczych gwiazd srebrnego ekranu.

Ilustracja muzyczna — na wysokości zadania.

CO USŁYŻYMY DZIŚ PRZEZ RADJO

PROGRAM STACJI WARSZAWSKIEJ
FAŁA 1395.
2 sierpnia.

- 11.56 — Sygnał czasu z warszawskiego obser-
watorium astronomicznego.
- 12.05 — Koncert z płyt gramofonowych.
- 12.50 — Wiadomości z P.W.K.
- 13.00 — Komunikaty.
- 15.40 — Komunikat gospodarczy.
- 16.30 — Koncert z płyt gramofonowych.
- 17.15 — Feljton uzdrowiskowy p. t. „Druskie-
niki“ wygl. p. Tad. Strzetelski.
- 17.25 — Pogadanka p. t. „Dzieci ulicy“ wygl.
p. M. Ankiewiczowa.
- 17.50 — Ostatnie nowiny z wystawy.
- 18.00 — Koncert popołudniowy w wyk. or-
kiestry mandolinistów.
- 19.00 — Rozmaitości.
- 19.00 — Rozmaitości.
- 19.25 — Komunikaty: rolniczy i meteorologi-
czny.
- 19.56 — Sygnał czasu.
- 20.05 — Odczyt p. t. „Los rannych i chorych
w armjach walczących podług umów mię-

dzynarodowych“ — wygl. pułk. dr. Jerzy
Babicki.

20.30 — Koncert wieczorny z Doliny Szwał-
carskiej.
22.00 — Komunikaty.

INFORMOWANIE PRZEZ RADJO

O WYNIKACH CIĄGNIENIA
PAŃSTWOWEJ LOTERJI KLASOWEJ.

W związku z wprowadzonym ostatnio sy-
stemem informowania graczy państwowej lo-
terji klasowej o wynikach jej ciągnięć —
przez radio — wyjaśnia się, że tą drogą pod-
awane są zawsze w dniu ciągnięcia między ge-
dziną 18—tą a 20—tą tylko te numery, na któ-
rych w dniu tym padła większa wygrana

KONCERT ORKIESTR
WOJSKOWYCH.

Przed wyruszeniem na ćwiczenia letnie,
orkiestry 28, 30 i 31 p. S. K. pod batutą por.
kplm. Lewińskiego, por. kplm. Sawickiego i
por. kplm. Waltera — dają wielki koncert po-
żegnalny w dniu 3. VIII r. b. (sobota) w o-
grodzie restauracji „Tivoli“.

Początek koncertu o godz. 20—ej (8—ma
wieczór).

Szczegóły wielce urozmaiconego programu
będą podane w afiszach.

Całkowity dochód przeznaczony na cele
kulturalne i sportowe szereg. 10. D. P.

ZABAWA SPORTOWA TOW. „SOKÓŁ“
W ŁODZI GNIAZDO II.

Zarząd T—wa „Sokół“ Gniazda II—ga
urządza „Zabawę Sportową“ w ogrodzie
Langówku w dn. 4 sierpnia o godz. 2
p. p. z programem następującym:

- Program zabawy.
1. Biegi, dostępne dla wszystkich
początek o godz. 4 p. p.
a) dla panów 3 kilometry
b) dla pań 1.200 mtr.
  2. Boks walki pokazowe 8, ćwiczenia
wolne druhen.
Wielka loteria fantowa, strzelanie
do gwiazdy i z flowerów do tarczy z na-
grodami. Bufet na miejscu obficie zaopie-
trzony. Wejście 1 zł. gr. 50. W razie
niepogody zabawa odbędzie się w następ-
ną niedzielę.

HASŁO SPORTOWE

Reprezentacja
Czechosłowacji na mecz
z Polską

Kapitan związkowy czechosłowackiego
Związku piłki nożnej ustalił definity-
wny skład reprezentacyjnej drużyny
Czechosłowacji, która ma w dniu 4 sierp-
nia rozegrać z Polską mecz o puchar
amatorów środkowej Europy. Przedsta-
wia się on nast.: bramkarz Andrejko
(Cechie Carlin), obrońcy: Kuchinka (D.
F. C.) i Nowak (Slavia, Praga), pomoc:
dr. Schilinger (D. F. C.), Steffl (D. F.
C.), Cetkovsky (Prościejów), napad:
Szoral (Bratysława), Bulla (Bratysława),
Foltyn (Moravska Slavia, Brno),
Prudik (Mor. Slavia, Brno) i Uher
(Bratysława). Rezerwowi Machat (zi-
denice), Vodiczka (Cechie Carlin) i Ve-
sely (Prościejów). Znany gracz Kannha
user został w ostatniej chwili wycofany.
Arbitrem meczu ma być znany sędzia
belgijski, Langenus.

Rewanż mistrza świata
Urugwaju

Przed kilku dniami donosiliśmy o
sensacyjnej porażce, jaką poniosła mi-
strzowska drużyna świata, representa-
cja Urugwaju w spotkaniu z FTC (Bu-
dapeszt) w stosunku 2:3. Obecnie mo-
żemy się podzielić wiadomością, iż Ur-
gwaj w rewanżowym meczu w Monte
video potrafił odpowiednio się zrewan-
żować, bijąc Węgrów w stosunku 3:0

(1:0). F.T.C. po tej porażce udaje się
do Argentyny, gdzie ma rozegrać jeszcze
szereg meczów z tamt. klubami.

Protest Pogoni

Pogoń wniosła przeciwko Turystom
protest z prośbą o uznanie spotkania za
towarzyskie oraz o zwrot kosztów, mo-
tywując to tem, że początkowo mecz

był wyznaczony na 3 maja a dopiero
później data ta została zmieniona. Po-
goń wysłała powyższy protest wyjeżdża-
jąc na spotkanie z Turystami.

Konopacka startuje

Dowiadujemy się, że mistrzyni o-
limpijska, ministrowa Konopacka - Ma-
tuszevska, weźmie najprawdopodob-

niej udział w meczu kobiecym
Polska—Czechosłowacja w dniu 25 sier-
pnia, a możliwe także, że pojedzie na a-
kademickie mistrzostwa świata do Bu-
dapesztu na dni 9, 10 i 11 sierpnia.

Brak Kostrzewskiego
na meczu Polska—Węgry

Wobec nagłego wyjazdu Kostrzew-
skiego, skład reprezentacji Polski na
mecz z Węgrami musiał ulec poważnym
zmianom, które obniżają i tak niewiel-
kie szanse nasze w tym meczu. Ko-
strzewskiego zastąpi w biegu 800 mtr.
Jaworski, a w 400 mtr. przez plotki -
Maszewski.

Lwów — Kraków

Barw Lwowa, który gra z Krako-
wem w dniu 4 sierpnia, przed spotka-
niem Polski z Czechosłowacją, będą bro-
nili Czarni.

Max Stolarow w Hamburgu

Max Stolarow wyjeżdża do Hambur-
ga, gdzie weźmie udział w rozgrywkach
o mistrzostwo Niemiec. Wraz ze Stolaro-
wem wyjeżdża również Dubieńska.

Mecz piłkarski z Austrią

Mecz piłkarski o puchar środkowo —
europejski Polska — Austria w dniu 6
października odbędzie się prawdopodob-
nie nie w Wiedniu lecz w Gracu

BOMBA WKRÓTCE WYBUCHNIE !!!
Wielka niespodzianka dla Kinomanów 2 asy ekranu

LYA DE PUTTI
ADALBERT SCHLETTOW z filmu Wołga, Wołga
W ARCYFILMIE

**W IMIENIU
CARA**

W pętach ochrany carskiej. Tajemnice Petersburga. Hulanki,
oficerów carskich. Tragedja shańbionej studentki

Oto natępny przebój KINA
„PALACE“

Kino „RESURSA“

ul. Kilińskiego Nr. 123.

Dziś i dni następnych!

Dziś i dni następnych!

Pomimo letniego sezonu i znizonych cen, wspanialy, rekordowy program

MIŁOŚĆ DZIEWCZYNY

Z MUSIC HALLU

Olśniewający przepychem i wystawą dramat, ilustrujący zakulisowe życie teatrzyków nowojorskich.

Tęczę uroku i czaru w filmie tym roztacza piękna, wysmukła jak gazella

BILLIE DOVE

Początek seansów w dni powszednie o godz.: 5,20, 7,15 i 9; w dni świąteczne o godz. 3, 5, 7 i 9.

Poradnia Wenerologiczna
Lekarzy Specjalistów
ul. Zawadzka Nr. 1
Czynna od 8 rano do 9 wiecz. w niedziele i święta 9—2 pp. od 11—12 i 2—3 pp. przyjmuje kobieta lekarz
leczenie chorób wenerycznych moczopłciowych i skórnych
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet Światło-Lecznicy
Kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla kobiet
223 **PORADA 3 zł.**

FOTO-MECHANIK
przyjmuje aparaty fotograficzne do reperacji, oraz wywołuje, kopiuje i powiększa.
Roboty wykonuje solidnie i punktualnie po cenach konkurencyjnych.
Piotrkowska 141
FIRCHO

Dr. med. RÓŻANER
Dzielnia 9, tel. 28-98
Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe.
Przyjmuje od 8—10 i od 5—8. Leczenie lampą kwarcową. Oddzielna poczekalnia dla pań. Dla pań od 3—5 pp. 190

DR. HELLER POWRÓCIŁ
Choroby skórne i wener. ul. Nawrot 2. Tel. 79-89
Do 10 r. i 4—8 w. Dla pań specjalne godz. 3—5 po poł., w niedz. od 11—2 pp. Dla niezamożnych ceny znacznie 224

Z okazji 25-ció lecia istnienia **Banku Powszechnego** spółdz. z nieogr. odpow. w Łodzi, Sienkiewicza 40, w dniu 3-go sierpnia 1929 r. o godz. 9.30 rano odbędzie się uroczyste nabożeństwo w Kościele św. Krzyża, na które zaprasza członków i sympatyków

405 **Zarząd i Rada Nadzorcza**

DOKTOR WOLKOWYSKI
Cegielniana 25. Tel. 26-87
powrócił
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych 404
LECZENIE ŚWIATŁEM (lampa kwarcowa). Badanie krwi i wydzielin. Przyjmuje od godz. 8—2, i 6—9 pp. w niedziele i święta 9—1
Dla pań od 5—6 oddzielna poczekalnia.

Różne Sklep
spółwyczo-kolonjalny z mieszkaniem dobrze prosperujący w śródmieściu sprzedam z powodu zmiany interesu. Wiadomość Miedziana L. 5 m. 42 303

Bizuterje
kupuje, pełną wartość płaci. Solidno traktowanie „Preciosa”. Piotrkowska Nr. 123 w podwórzu 274

Sprzedaj
okazyjnie zakupionej bizuterji. „Preciosa”. Piotrkowska Nr. 123 w podwórzu 275

Do akt Nr. 1532 1929 r.
Ogłoszenie
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, A. Łagodziński, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 55, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że w dniu 14 sierpnia 1929 r. o godz. 10 rano w Łodzi, przy ulicy Trębackiej Nr. 18, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Przedsiębiorstwa Budowlane „Izrael Tyller” i składających się z maszyn do liczenia, 2-eh szaf żaluzjowych i 2 biurka, ocenionych na sumę 1600 zł.
Łódź, dn. 26-go lipca 1929 r.
KOMORNIK A. Łagodziński.

Rep. E. Nr. 362, 367, 369, 1929 r.
Ogłoszenie
Komornik Sądu Grodzkiego w Brzezinach, wż Wacław Koszelić, zamieszkały w Brzezinach, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że dnia 9 sierpnia 1929 r. o godz. 10 rano w Natolinie gm. Galkówek, odbędzie się publiczną licytacją ruchomości należących do Heleny Pawłowiczowej, a mianowicie: Inwentarza żywego i martwego oraz mebli, ocenionych na 2810 złotych, które z mocy art. 1070 U.P.C. mogą być sprzedane niżej ocenę.
Brzeziny, dnia 29 lipca 1929 roku.
KOMORNIK wż Wacław Koszelić

Do akt Nr. 1436 1929 r.
Ogłoszenie.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, A. Łagodziński, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 55, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 9 sierpnia 1929 r. o godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 48, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Abrahama Lipszyca, składających się z pianina, ocenionych na sumę 550 zł.
Łódź, dnia 16-go lipca 1929 r.
KOMORNIK A. Łagodziński.

Do akt Nr. 1531 1929 r.
Ogłoszenie
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, A. Łagodziński, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 55, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 14 sierpnia 1929 r. o godz. 10-ej r. w Łodzi, przy ulicy Trębackiej pod Nr. 18 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Firmy „Izrael Tyller”, składających się z maszyn do pisania, ocenionych na sumę 860 zł.
Łódź, dnia 26-go lipca 1929 r.
KOMORNIK A. Łagodziński.

Rep. E. Nr. 3042 1929 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Brzezinach wż WACŁAW KOSZELIK w Brzezinach zamieszkały, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że dnia 12 sierpnia 1929 r. o godz. 10 z rana w Brzezinach przy ul. Mickiewicza 22 odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości należących do Luzera i Fajgi małż. Działoszyńskich a mianowicie: pianino i szafa garderoba, ocenionych na zł. 270, które z mocy art. 1070 U.P.C. mogą być sprzedane niżej ceny.
Brzeziny d. 29 lipca 1929 r.
Komornik wż Wacław Koszelić.

Rep. E. Nr. 1112 1929 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Brzezinach wż WACŁAW KOSZELIK w Brzezinach zamieszkały, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że dnia 8 sierpnia 1929 r. o godz. 10 z rana w Brzezinach przy ul. Sienkiewicza 11, odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości należących do Firmy Chil Moszek Gotlib a mianowicie meble, ocenionych na 1850.
Brzeziny d. 29 lipca 1929 r.
Komornik wż Wacław Koszelić.

Rep. E. Nr. 1804 1929 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Brzezinach wż WACŁAW KOSZELIK w Brzezinach zamieszkały, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że dnia 18 sierpnia 1929 r. o godz. 10 z rana w Wypalenisku, gm. Galkówek odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości należących do Augusta Feretera a mianowicie: Inwentarza żywego i martwego, ocenionych na zł. 850.
Brzeziny d. 29 lipca 1929 r.
Komornik wż Wacław Koszelić.

Rep. E. Nr. 1212 1929 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Brzezinach wż WACŁAW KOSZELIK w Brzezinach zamieszkały, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że dnia 18 sierpnia 1929 r. o godz. 10 z rana w Jeziorku, gm. Długie odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości należących do Adama Rzanka a mianowicie: koń i 15 korey żyta, ocenionych na zł. 450.
Brzeziny d. 29 lipca 1929 r.
Komornik wż Wacław Koszelić.

Do akt Nr. 1581 1929 r.
Ogłoszenie
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, A. Łagodziński, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 55, na zasadzie art. 1030 U.P.C. ogłasza, że w dniu 14 sierpnia 1929 roku o godz. 10-ej rano w Łodzi, przy ul. Piłsudskiego 2, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Mojżesza Joskowicza, składających się z mebli, ocenionych na sumę 550 złotych.
Łódź, dnia 23-go lipca 1929 r.
KOMORNIK A. Łagodziński.

Do akt Nr. 1454 1929 r.
Ogłoszenie
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, A. Łagodziński, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 55, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 16 sierpnia 1929 roku, o godz. 10-ej rano w Łodzi, przy ul. Cegielnianej Nr. 71, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Mordki Januszewicza, składających się z mebli, ocenionych na sumę 520 zł.
Łódź, dnia 17 lipca 1929 r.
KOMORNIK A. Łagodziński.

Do akt Nr. 1213 1929 r.
Ogłoszenie
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, A. Łagodziński, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 55, na zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 16 sierpnia 1929 r. o godz. 10-ej rano w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 9, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Herszbera Lichtenberga, składających się z mebli, ocenionych na sumę 1979 zł.
Łódź, dn. 30 lipca 1929 r.
KOMORNIK A. Łagodziński.

CENY PRENUMERATY:

W Łodzi z niedzielą dodatkową	zł. 4.10
Zamiejscowa	5.—
Zagraniczna	8.—
Odnoszenie do domu	0.40

Prenumeratę można przerwać tylko 1 i 15 każdego miesiąca

Konto czekowe w P. K. O. Nr. 65,210

CENY OGŁOSZEŃ MIEJSCOWYCH:

Na 1-ej stronie 50 gr. za wiersz milimetr. 1 łam (strona 4 łamy)	
W tekście	40 " " " 1 " " 4 "
Za tekstem	30 " " " 1 " " 4 "
Nekrologi	30 " " " 1 " " 4 "
Zwyczajne	10 " " " 1 " " 4 "
Drobne 10 gr., poszukiwanie pracy 5 gr. za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie 50 gr. Ogłoszenia nadesłane po godz. 7 wiecz. 30 proc. drożej. Ogłoszenia w czerwonym kolorze 30 procent drożej. Ogłoszenia akcydensowe 30 procent drożej.	

Ogłoszenia firm zamiejscowych, chociażby posiadających filje w Łodzi, a centrale gdzieindziej, o 50 proc. drożej od cen miejscowych. Firmy zagraniczne o 100 procent drożej. Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.
Artykuły, nadesłane bez oznaczenia honorarium, uważa się za bezpłatne.
Rękopisów zarówno użytych jak i odrzuconych redakcja nie zwraca.